

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT

7. funkční období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
Senátu Parlamentu České republiky
12. schůze

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

7. funkční období

Těsnopisecká zpráva
12. schůze

Pořad 12. schůze

1. **Senátní tisk č. 172** – Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010
2. **Senátní tisk č. 173** - Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů

7. funkční období

Obsah 12. schůze Senátu Parlamentu České republiky

1. den schůze – 5. října 2009

Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Přemysl Sobotka

Usnesení schváleno 1

1. Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2010 – senátní tisk č. 172

Ministr financí Eduard Janota	2
Ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka	6
Ministryně zdravotnictví Dana Jurásková	7
Senátor Jan Hajda	8
Senátorka Alena Palečková	9
Senátor Pavel Čáslava	10
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Šneberger</u>	
Předseda Senátu Přemysl Sobotka	11
Senátor Jan Horník	12
Senátor Jan Hajda	12
Senátor Tomáš Julínek	13
Senátorka Alena Palečková	16
Senátor Petr Vícha	17
Senátorka Ludmila Müllerová	19
Senátorka Soňa Paukrťová	20
Senátor Pavel Čáslava	20
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Petr Pithart</u>	
Místopředseda Senátu Jiří Šneberger	21
Senátor Richard Svoboda	21
Senátor Rostislav Slavotínek	22
Senátor Vladimír Dryml	23
Senátor Jiří Nedoma	26
Senátorka Daniela Filipiová	26
Senátor Jiří Čunek	28
Senátor Petr Pakosta	29
Senátor Vladimír Dryml	31
Senátor Jaroslav Kubera	32
Senátor Tomáš Julínek	36
Senátor Jan Horník	36
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Liška</u>	
Senátor Tomáš Töpfer	36
Senátor Tomáš Julínek	36
Ministr financí Eduard Janota	37
Ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka	44
Ministryně zdravotnictví Dana Jurásková	46
Ministr financí Eduard Janota	47

Usnesení schváleno	47
Senátor Jaroslav Kubera	48
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Šneberger</u>	
2. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů - senátní tisk č. 173	
Ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka	48
Senátor Jiří Žák	49
Senátor Vítězslav Jonáš	50
Senátor Jaroslav Kubera	50
Senátorka Jiřina Rippelová	52
Senátor Jiří Žák	53
Ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka	53
Senátor Jiří Žák	53
Usnesení schváleno	53
Závěr 12. schůze v 7. funkčním období.....	53

**Těsnopisecká zpráva
z 12. schůze Senátu
Parlamentu České republiky
(1. den schůze – 5. října 2009)**

(Jednání zahájeno ve 13.02 hodin.)

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Dobré popoledne, vážené kolegyně a kolegové, milí hosté, dovoluji mi, abych vás přivítal na 12. schůzi Senátu. Tuto schůzi jsem svolal na návrh Organizačního výboru podle § 49 odst. 1 zákona o jednacím řádu Senátu. Pokud budu hovořit o jednotlivých paragrafech, vždycky se to bude vztahovat k zákonu č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu, ve znění pozdějších předpisů. Pozvánku jste dostali telegramem a e-mailem v úterý 29. září 2009.

Z dnešní schůze se omlouvají senátorky a senátoři Luděk Sefzig, Pavel Trpák, Ivo Bárek, Václav Vlček, Eva Richtrová, Bedřich Moldan, Alena Gajdůšková, Jiří Lajtoch, Milan Štěch, Jiří Bis, Jiří Liška a Karel Korytář.

Náhradní karty, pokud nemáte vlastní, jsou k dispozici v předsálí.

Vzhledem k tomu, že podle § 55 odst. 3, který stanoví, že jednacími dny nejsou pondělí, sobota a neděle, pokud se Senát neusnese jinak, navrhuji přijmout toto usnesení a o něm hlasovat:

Senát stanoví, že jednacím dnem je také pondělí 5. října 2009.

Má někdo připomínku k tomu, abychom o tom nechali hlasovat? Nikoho nevidím, takže první hlasování, první znělka.

Zahajuji hlasování o tom, že dnes je také jednací den. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 1 ukončeno, registrováno 49, kворum 25, pro 49, proti nikdo. Návrh byl schválen.

A nyní podle § 56 odst. 4 určíme dva ověřovatele této schůze. Navrhuji, aby ověřovateli 12. schůze byli senátoři Jaroslav Sykáček a Miroslav Škaloud. Má někdo připomínku k návrhu? Nikdo.

Zahajuji hlasování o těchto ověřovatelích. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 2 ukončeno, registrováno 54, kворum 28, pro 53, proti nikdo. Návrh byl schválen. Tím jsme schválili ověřovatele naší schůze.

A nyní se ptám, zda má někdo návrh na změnu našeho programu, který má dva body, jsou to tisky č. 172 a č. 173. Nikdo se nehlásí, takže **budeme o tomto programu hlasovat.**

Zahajuji hlasování. Kdo je pro program, tak jak byl navržen, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 3 ukončeno, registrováno 57, kворum 29, pro 56, proti nikdo.

Návrh byl schválen.

Jsme u prvního bodu, a tím je

**Návrh zákona, kterým se mění některé zákony
v souvislosti s návrhem zákona o státním rozpočtu České republiky
na rok 2010**

Tento **tisk má č. 172**. A já nyní poprosím pana ministra financí Eduarda Janotu, aby nás s tímto textem seznámil. Pane ministře, vítejte a máte slovo.

Ministr financí Eduard Janota: Děkuji za slovo. Pane předsedo, dámy a pánové, dovoluji vám, abych vás velmi stručně seznámil s uvedenou předlohou.

Dovoluji mi ještě na začátek trochu tento text, který máte před sebou, zakomponoval do záměru, proč jsme se rozhodli k těmto krokům, co vedlo ministerstvo financí a vládu k tomu, že jsme takřikajíc na poslední chvíli předložili tento soubor zákonů z oblasti daní, sociálního zabezpečení a zdravotnictví do legislativního procesu.

My jsme si při schvalování programového prohlášení vlády dali za cíl, že se pokusíme udržet veřejné finance v koridoru někde kolem 5 % deficitu veřejných rozpočtů k HDP. Považovali jsme to jako maximálně možnou úroveň z deficitu a tím vlastně i zadlužení státu, a to v souvislosti s krizí a v souvislosti se situací, která nastala řekněme za flagrantním snížením rozpočtových příjmů v návaznosti na ekonomický růst.

My jsme původně v době, kdy jsme sepisovali programové prohlášení, předpokládali, že bude ekonomický pokles v České republice z pohledu HDP řádově 2,3 % HDP, a to jsme považovali za takovou hranici, která by ještě umožnila dodržet bez jakýchkoliv zásadních legislativních změn, protože jsme vnímali to, že jsme vláda úřednická, že bychom prostě neměli řešit nějaké základní politické legislativní změny. Přepokládali jsme, že v tomto koridoru se budeme moci pohybovat.

Teprve poté, co se zjistilo, že situace je radikálně jiná, že vlastně náš ekonomický pokles spíše kulminuje někde k pěti procentům v letošním roce, pochopitelně i s určitými dopady do roku příštího, tak se vláda rozhodla nereflektovat na své původní záměry a propočty, podle kterých vycházel deficit státního rozpočtu někde ve výši 231 mld. Kč, to znamená někde k 7,5 % zadlužení veřejných rozpočtů k HDP, a rozhodla se přijmout určitá opatření na obou stranách rozpočtové bilance. Zdůrazňuji na obou stranách, protože vláda svými opatřeními, ať už charakteru exekutivního nebo charakteru legislativního, de facto navrhla snížit výdaje o 64 mld. Kč. Chci říci, že takovéto snížení výdajů je v posledních deseti letech prostě absolutně neměřitelné s tím, jak se veřejné finance „ozdravovaly“ v minulých letech.

Museli jsme pochopitelně přijmout určitá opatření na straně příjmů, protože jsme si dali za cíl, nebo já jsem si dal za cíl při konstrukci tohoto řekněme balíčku, úsporného balíčku, aby proporce mezi příjmy a výdaji byla do jisté míry vybalancovaná. A vězte, 50 miliard na straně daní zvýšení, 64 miliard na straně výdajů jsem považoval za rozumný kompromis, který nastal.

Leckdo to komentoval velmi zkresleně tak, že se daně zvyšují o 50 miliard a výdaje se snižují pouze o 25, ale to není pravda. Realita je taková, že já jsem opravdu snížil výdaje pro příští rok o 64. Teď hovořím o návrhu, který předkládala vláda do Poslanecké sněmovny. To byla jedna část našeho přístupu.

Druhou částí našeho přístupu je, že tento balíček musí být do jisté míry solidární a musí respektovat celou škálu příjmových skupin naší společnosti, to znamená velmi zjednodušeně – zvyšujeme-li nižší sazby DPH, které mají logicky vyšší dopad na nízkopříjmové skupiny, musíme na to reagovat adekvátním způsobem i na straně vyšších příjmových skupin, to znamená navrhli jsme zvýšení stropu ze čtyřnásobku na šestnásobek pro propočtení pojistného za zdravotní a sociální pojištění. Ostatní dopady byly formulovány tak, že jsme zvýšili spotřební daně. Já jsem původně navrhoval zvýšení spotřební daně pouze na benzín, vláda to doplnila i o alkohol a cigarety.

Byl tady návrh, který vláda akceptovala na zvýšení sazeb daně z nemovitostí. Jak víte, sazby z nemovitostí jsou u nás extrémně nízké a veškeré studie Světové banky, Měnového fondu a všech mezinárodních institucí upozorňují na tento fakt, že v České republice jsou v rámci struktury daní extrémně nízké daně z nemovitostí. To i ve srovnání s jinými státy, které mají velmi podobnou strukturu daňového systému. Nemám teď vůbec na mysli Spojené státy, ty mají dominantní roli, ale mám teď na mysli okolní státy Německo, Rakousko, Belgie – chcete-li. Takže to byl z pohledu příjmové strany druhý faktor.

Zvýšení daně z přidané hodnoty – původní návrh byl dvě procenta, byl pak snížen na jedno procento. Jenom chci říci pro vysvětlení, že při nákupu potravin za 500 Kč v případě, že se DPH zvýší o jedno procento a v případě, že by byla zvýšená daň z přidané hodnoty plně promítnuta do ceny, tak cena toho nákupu se zvýší o 4,50 Kč. Jistě uznáte, že to jsou dopady, které nejsou flagrantní a zásadní a navíc zcela jistě v dnešních podmínkách inflace se toto nepromítne zcela do cen.

Takže to byla otázka diskuse na straně příjmů. Pochopitelně, protože jsem se musel pohybovat i v daných politických podmínkách, tak jsem byl pod tlakem při debatách s politickými stranami, oni většinou tvrdili, že jsem s nimi nediskutoval. Musím vás ujistit, že to v zásadě pravda nebyla, protože se všemi jsem minimálně na úrovni poradců nejvyšších představitelů těchto stran hovořil. Proběhla i schůzka na ministerstvu financí za účasti všech, takže na informace nebyla přesná. Nakonec jsme se přiklonili, aby vůbec byla možnost a schůdnost balíček v jakési podobě protlačit prostřednictvím vlády a sněmovny, že se pokusíme i reagovat ještě v tom smyslu, že bychom zavedli druhou sazbu, zvýšenou sazbu daně z příjmů fyzických osob, ale pouze o to, že příjmy zdaňované nad 145 tisíc, to znamená nad limit, o který se zvyšoval šestinásobek průměrné mzdy, že by byly zdaňovány 23 procenty, tedy jako kdyby fiktivně existoval bez omezení limit pro placení pojistného. Čili nešlo o žádné radikální zvýšení daní. V podstatě stále tato situace umožňovala lepší a výhodnější získávání zdrojů prostřednictvím mezd, prostřednictvím mezd před zdaněním než prostě získávat prostředky po zdanění ze zisku a po zdanění ještě dividend. Takže v tomto smyslu to byl jistý kompromis, na který jsem přistoupil a takto jsme materiál navrhovali.

Co se týče strany výdajové, tak tam pochopitelně debata byla a točila se v zásadě okolo tří věcí, okolo určitých výdajů, které se týkají sociálních dávek. Jednalo se o porodné, jednalo se o rodičovský příspěvek, jednalo se o další úpravy, které se týkaly nemocenských dávek, které měly částečně souviset i s tzv. balíčkem šrotovného, který byl těsně před tím přijat ve vládě. Takže po diskusi souhrn těchto změn byl, jak jsem se zmínil, ve výši 25 miliard korun.

Poté vláda takto materiál schválila i my jsme se dostali na deficit veřejných rozpočtů někde 5,2 procenta k HDP a takto jsme předložený materiál, pochopitelně i s legislativními předlohami, které vy máte před sebou, resp. části z nich, které máte před sebou, předložili do Poslanecké sněmovny. Tam po diskusi některé položky vypadly.

Ještě bych chtěl zmínit jednu věc. Já jsem velmi pozitivně ocenil jednání tripartity – to znamená jednání zástupců odborů a zaměstnavatelů, kteří provedli určité vstřícně vzájemné řekněme ústupky, které my umožnily vůbec materiál v rozumné podobě a v rozumné výši předložit. Jen tady ocituji z té dohody, která byla podepsána mezi nimi – v podstatě po vzájemné diskusi na jejich popud, nikoliv můj popud, byl vlastně negován zákon, který byl součástí krizového balíčku a který se týkal slev na pojistné v letech 2010 a 2011 s tím, že tyto slevy pro nízkopříjmové skupiny s příjmem pod 27 tisíc korun nebudou uplatňovány.

Nebyl to můj návrh, byl to návrh, který vzešel z jednání tripartity, to bych chtěl ještě jednou zdůraznit. Bylo tam odsouhlaseno zvýšení stropu vyměřovacího základu na pojistné na šestinásobek, na druhé straně ministerstva a vláda ustoupily tlaku zaměstnavatelů v tom smyslu, aby úhrada pojistného pro osoby samostatně výdělečně činné probíhala v režimu, který je v letošním roce, tzn. že se nesnižuje pojištění stávajícího stavu a že platí pojistné ve výši 2,3 procenta na nemocenské pojištění a vyplacené dávky refundace – dávky jsou z 50 procent refundovány na období prvních čtrnácti dnů. Čili to byla velmi důležitá součást dohody, ze které jsme vycházeli, poté ostatní věci už měli spíše doporučující charakter, to znamená, abychom se drželi priorit věda, výzkum, vzdělání, infrastruktura, čerpání prostředků strukturálních fondů, abychom zrušili navýšení paušálu u té skupiny, které říkáme advokáti, poradci atd., čili nikoliv živnostníci, nikoliv zemědělci, nikoliv drobní řemeslníci, ale pouze a výlučně u této skupiny podnikatelů.

S tímto mandátem, s těmito proporcemi, jsme předložili výsledný materiál na jednání Poslanecké sněmovny a tam došlo k tomu, že na základě politických dohod byly některé věci na straně příjmů a na straně výdajů po vzájemné dohodě největších a možná a všech politických stran částečně změněny, dořešeny – nevím, slovo handlování mi připadá velmi tvrdé, ale spíš proto to říkám jako vzájemně dohodnutý. To znamená, že ona druhá stavba méně příjmů na straně příjmů byla vypuštěna a na straně výdajů byly vypuštěny věci, které se týkaly rodičovských příspěvků, porodného a některých dalších částí.

Čili pokud bych shrnul to, co máte před sebou, chci říci, že máme před sebou tři oblasti úprav, oblast daňovou, oblast pojistného a oblast veřejného zdravotního pojištění. Protože myslím, že je korektní z mé strany – protože je tady paní ministryně zdravotnictví a pan ministr práce a sociálních věcí – já jejich věci nechám v jejich komentování, k jejich vysvětlení, protože toto je jejich kompetence a jejich gesce.

Ještě bych na závěr obecné části řekl, že jsem si vědom, že to jsou opatření pouze na jeden rok. Jsou to opatření, která pouze zastaví hrozící trend zadlužení do 7,5 procenta HDP. V tomto smyslu bychom byli jednou z nejhorších zemí. Víím, že existují argumenty, že celá řada evropských zemí v letošním roce očekává i vyšší deficity, než 7,4 – Irsko, Velká Británie, nicméně musím říci, že tyto země řeší v letošním roce důsledek mimořádně vysokých jednorázových impulsů bankovního sektoru. Čili tyto země v podstatě nemají strukturální problém s veřejnými financemi jako má Česká republika. Těmto zemím automaticky, v případě, že v příštím roce nebudou podporovat a jakože nebudou podporovat bankovní sektor fiskálním, i impulsy, tak se deficity sníží. Kdežto u nás je otázka deficitů otázka trendová, otázka strukturálního problému rozpočtu. A zcela určitě, pokud bychom nepřijali určitá úsporná opatření, tak by tento trend eskaloval a dosáhl by ještě větších rozměrů než je tomu v příštím roce.

Znamená to jednorázová opatření na straně výdajů, ta legislativní byla doplněna exekutivními, čili kromě zmrazení mezd, kromě neakceptování tzv. černých duší, tzn. snížení počtu pracovníků ve veřejném sektoru, došlo ještě ke snížení vůbec platové úrovně ve veřejném sektoru, tzn. v organizacích, které spravují resorty, o 4 procenta – to považuji za jednorázový, dá se říci neopakovatelný postup v oblasti veřejných financí. A ten buď přinutí jednotlivé správce kapitol se velmi výrazně a vážně zabývat množstvím pracovníků, nebo bude muset akceptovat snížení položek, které mají charakter odměn. Anebo je na stole i otázka tarifů. Ale to jsou věci, které vláda bude ještě konkrétně projednávat. Pochopitelně, kombinace obou přístupů je možná.

Stejně neopakovatelný je vliv nevalorizace důchodů. Já jsem si záměrně nechal tuto položku až na závěr, protože my v letošním roce pro příští rok jsme plně respektovali ustanovení zákona, který říká, že se může valorizovat. Já neříkám, že se musí, ale že se může valorizovat, když pohyb cen od poslední valorizace důchodů dosáhne dvou procent. Pohyb cen, který my odhadujeme, nedosáhne ani čtvrtiny. My předpokládáme cenový pohyb od poslední valorizace někde od 0,5, možná o desetinku vyšší procento, čili nikoli dvě procenta. Čili to nás vedlo k tomu, že jsme nevalorizovali důchody. A logicky nevalorizace důchodů a určitě vámi zaznamenaný pokles mezd v privátním sektoru, propouštění v privátním sektoru, růst nezaměstnanosti v privátním sektoru nás vedl k myšlence, že veřejná sféra prostě pro rok 2010 na to doplatí tím, že budou sníženy platy o 4 procenta.

Takže tolik velmi stručně k části obecné, která říká, snad jsme zabrzdili negativní vývoj veřejných rozpočtů v roce 2010. Ale my budeme muset pokračovat i v dalších letech. Záměrně na to upozorňuji dnes. Protože z materiálu, který jsem předložil do Poslanecké sněmovny, tak tam z toho vyplývá, že pro léta 2011 a 2012 opět máme deficit 5,6, a to za situace, kdy budeme muset valorizovat důchody, kdy budeme muset zvednout platy minimálně na rok 2009 ve veřejné sféře, čili není možné se nevyhnout další ať už úsporným nebo jiným krokům v rámci rozpočtové bilance. Čili tolik jenom k tomu, proč jsem to zmiňoval, protože vypadá to tak, že patrně tato vláda se bude muset mimo jiné zabývat rozpočtem i na rok 2011 velmi vážně, pokud proběhnou volby v řádném termínu. A tato vláda bude muset, a měla by, dopředu avizovat problémy, které s rozpočtem tady jsou.

Co se týče jednotlivých legislativních předloh: daň z nemovitosti, jistá reakce na pokles příjmů místních rozpočtů. Vy víte, že to je daň, která je příjmem municipalit výhradně. Neovlivňuje bilanci státního rozpočtu. Zvýšení sazeb na dvojnásobek bylo doplněno tím, že z toho bylo odstraněno zvýšení u daně ze zemědělských pozemků a ministerstvo financí vyhláškou umožní obcím reagovat až do konce listopadu na to, jestli uplatní či neuplatní v případě dvojnásobné sazby tzv. koeficienty v rozsahu 1 – 5. Výdajové paušály – tady podotýkám, že jsem docela zklamán tím, že na jednání tady ve výboru v Senátu došlo ke změně těchto parametrů a že vlastně výdajové paušály pro onu skupinu advokátů, doktorů apod. budou platit až za rok 2010, tzn. až v roce 2011, čili nikoli tak, jak původně předpokládala vláda a PS. Je to záležitost, o které jsem se dozvěděl před malou chvílí.

Co se týče spotřebních daní, tak růst sazeb daně z pohonných hmot o jednu korunu, u spotřební daně zvýšení základní sazby o 2000 korun na hektolitr etanolu, u piva osm korun na hektolitr a stupeň. V případě spotřební daně ze tabákových výrobků, kde jsme do jisté míry limitování transpozicí z evropských pravidel a limitu se zvyšuje minimální sazba u cigaret o 0,9 koruny za kus, tedy o 2,01 koruny za kus a pevná sazba daně o 0,4 koruny. Spotřební daň z tabáku se tedy zvyšuje o 60 korun na kilo, to je na 1340 korun.

U zákona o DPH jsem zmínil zvýšení snížené sazby o 1 procento na 10 procent základní sazby z 19 na 20. Celkový dopad, který se týkal změn v oblasti daní na veřejné rozpočty, je 31,8 miliardy, z toho na státní rozpočet 22,9 miliardy.

Pane předsedo, jestli dovolíte, já bych teď předal slovo panu ministru Šimerkovi a paní ministryni Juráskové, kteří by zdůvodnili své částky rozpočtu, resp. legislativních změn. Pochopitelně já budu připraven odpovědět stejně jako asi oni na případné dotazy.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře, jestli dovolíte, stále ještě platí jednací řád – a já to řídím. Takže s dovolením, vy nemůžete dát nikomu slovo, pouze já.

Ministr financí Eduard Janota: Omlouvám se za svoji neznalost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Máte samozřejmě místo u stolku předkladatelů.

Vzhledem k tomu, že význam balíčku je poměrně významný, tak máme tady dalšího předkladatele, a to je ministr práce a sociálních věcí, pan ministr Petr Šimerka, který má nyní slovo. A následně bude mít slovo paní ministryně zdravotnictví Dana Jurásková. Jestli vám to vyhovuje, pane ministře takhle?

Ministr financí Eduard Janota: Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane ministře, máte slovo.

Ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka: Děkuji, pane předsedo. Kolega Janota už tady hovořil v podstatě i za oblast, která spadá do mojí působnosti, takže já budu velmi stručný, nehledě na to, že celá ta záležitost byla poměrně často a podrobně medializována, takže vás nechci unavovat podrobným zdůvodněním. Chci jenom říct určité východisko. I pokud jde o tuto oblast sociálních dávek v tom nejširším slova smyslu, tak byla snaha vlády, aby ten přístup byl vyvážený. Jak na straně příjmové, tak na straně výdajové. Tak jak jsme se ale o tom opakovaně v mnoha kolech bavili a jak se do toho promítla ještě další jednání, o kterých se tady zmiňoval pan kolega Janota, tak nakonec ten původní předpoklad pokud jde o škrty na výdajové stránce v oblasti sociální, doznaly určitých změn. Já bych ale chtěl říct, že naší snahou bylo zasáhnout téměř všechna odvětví nebo všechny kapitoly té výdajové stránky, pokud jde o gesci ministerstva práce a sociálních věcí včetně nemocenského, včetně sociálního zabezpečení, včetně státní sociální podpory.

Ale chci zdůraznit, že se tyto škrty nedotkly oblasti hmotné nouze, a to proto, že v této oblasti podmínky plnění byly v posledních dvou letech tak zpřísněny a i pokud jde o výplaty těchto dávek, tak křivka šla v posledních dvou letech radikálně dolů, že už v podstatě jsme nenalezli možnosti jak si spravedlivě do toho zasáhnout, aniž by to bylo považováno za oprávněnou újmu těch, kteří snad ještě dosáhnou na dávky hmotné nouze.

Pokud jde o ty ostatní, to znamená nemocenské, státní sociální podpora, sociální zabezpečení, snažili jsme se, aby dopad byl rovnoměrně rozvrstven nebo rozložen na všechny příjmové skupiny nebo všechny příjemce těchto dávek plus minus rovnoměrně, snažili jsme se to dělat vyrovnaným způsobem, a myslím si, že do určité míry se to i podařilo.

Podstatné je – a to chci tady zdůraznit a platí to zhruba pro celý balíček – že všechny návrhy změn jsou formulovány pouze jako změny pro rok 2010, čili pro jeden kalendářní rok. U některých odvětví, práva a konkrétně třeba i u daní, není problém bez nějakých zvláštních starostí to provést na jeden rok. Pokud jde o sociální dávky, je to poměrně značný problém, protože zasahujeme už jaksi do konzumovaných práv, zejména v některých otázkách je to velký problém. A myslím si, že to jsme se také snažili zohlednit, nicméně je to v každém případě záležitost, která pro adresáty těchto dávek, klienty nebo příjemce je samozřejmě vždycky nepříjemnou záležitostí.

Roční doba, na kterou se legislativní změny provádějí, ovlivňuje samozřejmě i legislativní zpracování. Něco jiného je, má-li jít o změnu dlouhodobou nebo dokonce trvalou, a něco jiného, má-li se jednat o změnu na jeden kalendářní rok, při čemž tam dochází i ke vstupu už do konzumovaných práv, do konzumovaných dávek.

Jsou to tedy z mého pohledu změny nutné, nicméně nejsou systémové. A já předpokládám, že každá vláda, ať už tato nebo kterákoliv další, bude muset přikročit, pokud jde výdajovou stránku v této oblasti ke změnám, které budou systémové, které budou mít dlouhodobější charakter a platnost, protože zejména v těchto sociálně citlivých oblastech nelze každou chvíli přijímat novely nebo změny. To samozřejmě nepřispívá k právní jistotě ani k právnímu vědomí příjemců dávek.

Z mého pohledu jsem vám řekl vše, co jsem považoval za nutné tady zdůraznit. A pokud by šlo pak o některé konkrétní otázky, tak se pokusím je zodpovědět, budou-li k tomu dotazy. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. I vy se posadte ke stolku zpravodajů. A třetím předkladatelem je paní ministryně zdravotnictví Dana Jurásková. Máte slovo, paní ministryně.

Ministryně zdravotnictví Dana Jurásková: Děkuji, pane předsedo. Vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, mým úkolem je osvětlit vám, proč ministerstvo zdravotnictví nakonec do protikrizového balíčku, resp. do tzv. Janotova balíčku zasadilo také svá protikrizová opatření. My jsme se pokoušeli tato opatření prosadit už v minulosti, nicméně nebyli jsme vyslyšeni a rozhodně jsme odmítli rezignovat na to, aby do systému veřejného zdravotního pojištění tím, že bude snížena platba za státní pojištěnce, nepřitekly další peníze, byť z úsporných nebo z realizovaných úsporných opatření.

Nebudu číst, kterých všech zákonů se náš návrh týká. Omezím se tedy na konkrétní komentář.

Obsahem návrhů zákonů, které upravují zdravotní pojišťovny, tzn. zákona č. 551/1991 Sb., a zákona č. 280/1992 Sb., je snaha omezit neefektivní vynakládání finančních prostředků zdravotními pojišťovnami, zejména tedy, které jsou směřovány k náboru pojištěnců. Takové chování návrhy obou zákonů zakazují a současně obsahují nemalou sankci za nedodržení těchto zákonů.

V zákoně o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění se změny týkají maximálního vyměřovacího základu a vyměřovacího základu pro pojistné hrazené ze státního rozpočtu. Maximální vyměřovací základ zaměstnance i osoby samostatně výdělečně činné se navrhuje zvýšit oproti současnému stavu ze 48 na 72násobek průměrné mzdy. Tato úprava by mohla navýšit celkové příjmy systému zdravotního pojištění zhruba o 1,475 mld. Kč. Vyměřovací základ pro pojistné hrazené státem se pro rok 2010 tedy stanovuje ve výši 5.355 korun, z něho odvozená platba státu za osobu a měsíc činí 723 korun.

Je možná důležité říci, že toto opatření je také vázáno na rok 2010, resp. je zde nově zmocněna vláda k tomu, aby mohla vydat nařízením vlády změnu tohoto vyměřovacího základu, vždy do 30. 6., tedy i do 30. 6. 2010 pro rok 2011. Je to mechanismus, který jsme diskutovali s panem ministrem financí a s ohledem na názor ministerstva financí, který já jsem akceptovala, je důležité říci, že vláda tedy bude mít šanci přihlédnout k růstu průměrné mzdy běžně publikované Českým statistickým úřadem, ale zejména vyhodnotit potřebnost zvýšení na základě stavu hospodaření zejména zdravotního pojištění.

Tímto opatřením by mělo být dosaženo úspory 4,5 mld. Kč ze státního rozpočtu, což současně znamená, že o tolik peněz méně přiteče do systému veřejného zdravotního pojištění.

V zákoně o veřejném zdravotním pojištění se změny týkají dvou oblastí, a to jednak očkování, kde se navrhuje přesnější rozdělení očkování na ta, která jsou povinná, a budou i nadále hrazena ze státního rozpočtu, a ta, která jsou dobrovolná a budou hrazena z prostředků z veřejného zdravotního pojištění a jednak oblasti stanovování cen a úhrad léčiv.

V oblasti procesu úprav stanovování výše a podmínek úhrady léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely je jedním z hlavních cílů úpravy dosáhnout úspor zefektivnění celého procesu rychlejším přístupem léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely na trh, zvýšení konkurence a zvýšení profitu finančních fondů zdravotního pojištění z příchodu levnějších variant téhož léčivého přípravku na český trh. Snížení nákladů fondu veřejného zdravotního pojištění lze očekávat nejméně mezi 0,75 až 1,5 mld. Kč ročně, aniž by došlo ke zvýšenému zatížení pacienta doplatky při účelně volené farmakoterapii. Zjednodušení administrativních nároků v celém procesu se pak promítne ve sníženém nákladu v řádu 1 až 2 mld. Kč.

Navrhovaná přechodná ustanovení, kterými má být dosaženo krátkodobého plošného snížení cen a úhrad léčiv, mohou dle předběžných propočtů přinést úspory veřejného zdravotního pojištění ve výši okolo 2,5 mld. Kč, aniž by tato úprava měla negativní dopad na pojištěnce. Na tomto místě si troufám říci, že se ministerstvo zdravotnictví pokusilo těmito protikrizovými opatřeními dorovnat deficit, který plyne pro systém všeobecného zdravotního pojištění ze snížení platby státu za státní pojištěnce. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, paní ministryně. I vy se posadíte ke stolku zpravodajů.

Tento tisk projednal výbor pro zdravotnictví a sociální politiku, přijal usnesení, které máme jako tisk č. 172/2. Výbor má dva zpravodaje, paní senátorku Alenu Palečkovou a pana senátora Pavla Čáslavu.

Garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu, přijal usnesení, které máme jako tisk č. 172/1, zpravodajem je pan senátor Jan Hajda, který má nyní slovo.

Senátor Jan Hajda: Vážený pane předsedo, vážená paní ministryně, vážení páni ministři, vážené kolegyně a kolegové. Uvedenou novelu zákona související se státním rozpočtem České republiky na rok 2010 projednal dnes dopoledne výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu za přítomnosti zástupců všech tří ministerstev.

Myslím si, že výklad, který jste slyšeli, je velice podrobný, byl srozumitelný, proto ho nebudu opakovat a dodal bych jenom, pokud se týká závěrů našeho výboru následující:

Výbor konstatoval, že navrhované úpravy zákona jsou v souladu s ústavním pořádkem ČR. Navrhovaná novela zákona není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a je plně slučitelná s právem Evropského společenství.

Pokud se týká předpokládaného hospodářského a finančního dosahu navrhované právní úpravy, zejména nároku na státní rozpočet, představuje 49,6 mld. Kč na straně příjmů a 20,4 mld. Kč úspor na straně výdajů.

Pokud se týká legislativního procesu, vláda předložila návrh zákona dne 23. září 2009 a předseda Poslanecké sněmovny vyhlásil na návrh vlády stav legislativního nouze. Návrh zákona byl přikázán rozpočtovému výboru, který doporučil plénu Poslanecké sněmovny návrh zákona schválit bez připomínek. Poslanecká sněmovna návrh zákona schválila na 63. schůzi dne 25. září 2009, když v hlasování pořadové číslo 41 z přítomných 192 poslanců bylo 163 pro.

Náš výbor dnes přijal 220. usnesení výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu z 15. schůze. Po úvodním slově zástupců předkladatele, po zpravodajské zprávě senátora Jana Hajdy a po rozpravě výbor:

- I. Doporučuje Senátu Parlamentu České republiky schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.
- II. Určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu senátora Jana Hajdu.
- III. Pověřuje předsedu výboru senátora Jana Hajdu předložit toto usnesení předsedovi Senátu.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Slovo má zpravodajka výboru pro zdravotnictví a sociální politiku paní senátorka Alena Palečková.

Senátorka Alena Palečková: Děkuji, pane předsedo. My jsme si vzhledem k tomu, že materie pro náš výbor je obsáhlá, rozdělili jednotlivé zákony, kterých se změny týkají, s kolegou Čáslavou, a já tedy poprosím, aby mě mohl potom následovat a o některých opatřeních mohl poreferovat i on a zároveň potom přečíst usnesení našeho výboru.

Já jsem se zabývala převážně věcmi týkajícími se zdravotnictví, nicméně jednu z oblastí sociální mám také na starost, a to je zákon o státní sociální podpoře. K tomu bych chtěla říci, že v podstatě vrací situaci nazpátek, tak jak byla před 1. červencem letošního roku, kdy jsme přijímali některé věci v rámci zákona č. 326 o podpoře hospodářského růstu. Znamená to tedy, že příspěvky na dítě opět se snižují o přidaných 50 korun a i původní koeficient pro výpočet nároku na příspěvek se vrací na číslo 2,4, nikoliv 2,5, jak platí pro druhou polovinu letošního roku.

Je zde ještě zákon o nemocenském pojištění, který pro rok 2010 sjednocuje procentní sazbu pro určení denní výše nemocenského na 60 %, a to znamená, že ji sjednocuje jednak pro dlouhodobé nemocnosti, které byl zvýhodněny, a také se to týká vyplácení mateřského příspěvku, to znamená do zhruba půl roku věku dítěte, kde se také snižuje sazba z původních 70 % na 60 %, tak jako je to u ostatních dávek nemocenské, a zároveň je tam opět první redukční hranice ve výši 90 %, ne 100 %, tak jako byla doposud u mateřské.

V tomto případě neprošly sněmovnou další dvě věci, které byly v původním vládním balíčku, a to snížení rodičovského příspěvku o 10 % a snížení porodného ze 13 tisíc na 10 tisíc Kč, a dále u ošetřovného se zavádí karenční třídenní doba, a přitom o tyto tři dny je celková doba vyplácení ošetřovného zkrácena, čili neposouvá se v této oblasti, dochází k předpokládané úspoře asi 4,5 mld. Kč.

Co se týče mateřské, v rámci zpravodajské zprávy se omezím na toto konstatování, v obecné rozpravě potom eventuálně vystoupím.

V oblasti zdravotního pojištění se týká tento balíček zákona o VZP a zákona o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách. Úprava je v obou případech stejná a zamezuje tomu, aby pojišťovny získávaly nové pojištěnce tím, že je budou zvýhodňovat nějakými bonusy, pokud jde o výhody, jaké plnění mají stávající pojištěnci.

Pak se týká zákona o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, kde se maximální vyměřovací základ pro zaměstnance a OSVČ zvyšuje z 48násobku průměrné mzdy na 72násobek. Zde bych chtěla jenom upozornit na to, že naše legislativa má jisté pochybnosti o tom, jestli zde nechybí přechodné ustanovení pro rok 2009, tak aby bylo jasné, že vlastně se to promítne až v roce 2011 do vyúčtování za rok 2010. A dále mění vyměřovací základ pro pojistné státu za státem placené pojištěnce na pevnou částku 5.355 Kč za kalendářní měsíc a zároveň vládě umožňuje tuto částku do budoucna měnit, a to oběma směry, v rámci vládního nařízení, nikoliv zákonem, tak jako tomu bylo doposud. Předpokládaná úspora je téměř 6 mld. Kč.

A dále zákon o veřejném zdravotním pojištění. O tom také mluvila paní ministryně, že jde v podstatě o některé úpravy z dříve připraveného regulačního balíčku, připraveného ministerstvem zdravotnictví. A tam jsou některá regulační opatření týkající se úhrad za generika, za stanovení maximální ceny generik, atd. Myslím si, že v tuto chvíli není potřeba zmiňovat další detaily, ostatně o většině z nich paní ministryně mluvila. A je tam také uplatněna možnost hrazení některých dobrovolných očkování ze zdravotního pojištění.

I v tomto případě z vládního návrhu vypadlo jedno opatření, a to možnost centrálních nákupů některých léčiv pojišťovnami, což by podle mého názoru přineslo další úsporu z peněz, kterými disponují pojišťovny.

Tolik tedy první část naší zpravodajské zprávy. A jestli, pane předsedo, dovolíte mému kolegovi, aby mě doplnil. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Paní kolegyně, pro vás stejně jako pro mě platí jednací řád. Už jsem avizoval, že bude vystupovat i kolega Pavel Čáslava, který má nyní slovo. Nemusíte mě o to žádat, dokonce mi to nemusíte ani doporučovat. Kolega Pavel Čáslava má slovo jako další zpravodaj výboru pro zdravotnictví a sociální politiku.

Senátor Pavel Čáslava: Vážený pane předsedo, vážená paní ministryně, vážení páni ministři, vážené kolegyně, vážení kolegové. Já se ve své části budu zabývat částmi 6, 9 a 10 předkládaného návrhu zákona.

V části šesté se navrhuje změny, které se týkají zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Tyto tři navrhované změny jsou výsledkem dohody mezi sociálními partnery. Navrhuje se tedy odložení o jeden rok snížení sazby pojistného na nemocenské pojištění, navrhuje se zvýšení o jeden rok maximálního vyměřovacího základu pro placení pojistného za zaměstnance a OSVČ a za třetí zrušuje se od 1. 1. 2010 sleva na pojistném placeném za zaměstnance s nižšími výdělky.

Tato změna se týká opatření, které jsme tady na jaře schvalovali a mělo to být jedno ze stabilizačních, možná prorůstových opatření, které bylo zaměřeno na to, aby zůstala v dané ekonomické situaci zachována pracovní místa zaměstnanců s nižšími příjmy, čili zaměstnanců méně kvalifikovaných, s menšími šancemi na trhu práce. Vzhledem k tomu, že úspora této slevy je poměrně vysoká, měla by činit něco kolem 18 miliard korun, tak určitě to byl lákavý terč pro tuto úpravu. Já jenom doufám, že zánik pracovních míst, který s tím souvisí, a následná podpora v nezaměstnanosti příliš nezdevaluje tady tuto částku.

Další část změn se týká zákona o sociálních službách.

Tady původně bylo vládou navrhováno snížit příspěvek na péči v prvním stupni o 50 procent a také příspěvek ve druhém stupni o 20 procent – příspěvek na

péči dospělým osobám, což by se projevilo ve výdajích státního rozpočtu úsporou ve výši zhruba 2,1 mld. korun. Tento návrh nebyl přijat. Místo toho byl přijat pozměňovací návrh, který se týká posunutí účinnosti o jeden rok – z 1. ledna 2010 na 1. ledna 2011; úpravy, která zavádí nový způsob výplaty příspěvku na péči ve stupni jedna poskytované osobě starší 18 let spočívající v tom, že tento příspěvek bude poskytován ve výši 1000 korun v hotovosti a ve výši 1000 korun ve výši poukázky. Takže nebude příští rok, bude až ten následující rok. Čili zase se mění to, co jsme tady na jaře schválili, my jsme si to pochvalovali, že se nám podařilo odstranit plýtvání prostředků státního rozpočtu – nebudu dál komentovat, rád bych se k tomu vyjádřil v rozpravě.

Třetí změna se týká zákona o zaměstnanosti, kde se ruší prodloužení podpůrné doby o jeden měsíc, ruší se zvýšení procentní sazby podpory v nezaměstnanosti pro rok 2010. Tato změna by měla přinést v roce 2010 úsporu 2,7 miliardy a v roce 2011 – 1,8 miliardy korun.

Já své krátké vystoupení zakončím odkazem tak jako předsedkyně výboru na usnesení výboru pro zdravotnictví, které doporučuje Senátu schválit tento návrh zákona. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Ptám se, zda-li někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli se zákonem nezabývat. Nevidím nikoho, takže otevírám obecnou rozpravu. Hlásí se někdo do obecné rozpravy? Je přihlášen pan předseda Sobotka, takže mu dávám přednostní právo před všemi nepřihlášenými.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane předsedající, paní ministryně, páni ministři, kolegyně, kolegové. Mně se chce na úvod říct jedna věta – tučná léta skončila. A skončilo bohužel období, které trvalo poměrně velmi, velmi dlouho; 2000 až 2006, a podívejte se na tabulky, jak rostlo naše HDP a zároveň jak se dařilo tehdejší vládě sociální demokracie zadlužovat tuto zemi. Zapomnělo se tehdy, že přijdou i hubená léta. A hubená léta jsou tady a současná vláda, tzv. úřednická, v čele s panem ministrem Janotou sestavila tento balíček. My jsme povinni tento balíček projednat. Může se za chvíli v debatě objevit, že za to může Topolánková vláda. Všichni mohou za všechno, ale Topolánková vláda vládla dva roky a dva měsíce. V té době se podařilo deficit poměrně výrazně snížit.

Co nás čeká, pokud nepřistoupíme na tato legislativní opatření a na poněkud restriktivnější rozpočet? Přejde Mezinárodní měnový fond, možná nám půjčí peníze, ale začne řídit ekonomiku tak, jako se to odehrává v současnosti v Maďarsku. Pokud budeme dále hýřit, tak jak někteří avizují, že půjdou tímto směrem, tak – nechce se mi ta země v Jižní Americe jmenovat, ale může nás také čekat syndrom Argentina. Možná mnozí pamatujete, jaká byla tehdy blokáda všech účtů, které kdokoliv měl v jakékoliv bance. Výsledkem toho je, že to, co jsme prohýřili, tak musíme zaplatit. A je férové říct občanům této země, že to musíme zaplatit všichni, že neexistuje žádná výjimka. A to, že zvyšujeme daně, to je věc, která mně osobně se velmi, velmi nelíbí. Že rozevíráme nůžky mezi DPH tím, že i horní sazbu zvyšujeme, to se mi také nelíbí.

Evropská unie opakovaně vznášela požadavek, a vznáší požadavek, na sjednocení DPH na jednu sazbu plus nějaké výjimky. Já bych panu ministrovi položil otázku, jak se s tím vyrovnáme, jestli budeme požadavek Evropské unie tajit nebo nebudeme. Samozřejmě chápu, že přijetí eura je v této chvíli pro nás poměrně vzdálenou budoucností, ale o tom bych tady nechtěl hovořit.

Znovu opakuji, hýřili jsme. A nyní to bude muset zaplatit v jakékoliv formě deset milionů občanů této země. Viníka si každý umí pojmenovat. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane předsedo. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan senátor Jan Horník. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jan Horník: Vážený pane předsedající, vážená paní ministryně, vážení ministři, vážené kolegyně a kolegové, já bych se chtěl zastavit u jedné konkrétní věci, která se dotýká samospráv. Je to navýšení základu daně z nemovitosti. My jsme v minulém období, ještě za doby pana ministra Kalouska, rozhodli o tom, že obce mohly zvolit až pětinasobný koeficient. Mnohé obce zvýšily na dvojnásobek, odvážnější na trojnásobek, neznám v okolí nikoho, kdo by zvedl na čtyř až pětinasobek. V podstatě kdo tak neučinil a nezvýšil, tak se choval směrem ke svým voličům alibisticky. My víme všeobecně z cest do zahraničí, že doopravdy daň z nemovitosti se platí poměrně velmi vysoká a například ve Francii nejenom komuně ale regionu, státu. Je to jedna z nejjednodušejí vybírající se daní, protože s tím domem, s tím objektem, nikdo neuteče. Já se teď chci zeptat konkrétně na jednu věc. Když někdo zvýšil daň z nemovitosti na trojnásobek toho základu – v současné době přijde tento zákon a zvedne to ještě o dvojnásobek, čili jsme na šestinasobku. Pokud se zastupitelstvo města bude chtít chovat korektně k majitelům nemovitostí a protože tak už učinilo již minulý rok, je možno zvýšit daň z nemovitosti toho dvojnásobku, který bude dneska stanoven o jeden a půl násobek? Abychom se dostali na původní trojnásobek? To totiž by bylo vůči majitelům nemovitostí korektní. Je třeba si uvědomit, že například majitelé nemovitostí pro trvalé bydlení to samozřejmě pocítí, ale z celoročního hlediska to není tolik peněz. Ale mám velkou obavu, že toto navýšení daně z nemovitostí zasáhne zejména podnikatelský sektor, protože ti mají obrovské fabriky, ti mají ty velké hotely a nebo jsou to i drobní živnostníci. A finanční prostředky na průměrný hotel o velikosti asi 40 lůžek, čili drobný živnostník – pro vaši představu činily cca deset tisíc korun v roce 2008, ale když se to navýší, musí podnikatel těch 48 tisíc skutečně vydělat, musí je zaplatit. Já chápu ministerstvo financí, že asi přebírá ten bič na sebe, na nás, na Parlament, kteří to schválíme a starostové a zastupitelstva budou chodit: My za to nemůžeme, ti mň odvážní, kteří to neudělali. Ale chci se zeptat, zda-li ti, kteří to udělali, budou mít možnost stanovit koeficient nejenom těch čísel 1, 2, 3, 4, 5, ale zda-li to bude platit dál, ale i třeba 1,3 nebo 1,5. Je to otázka pro pana ministra Janotu. Děkuji předem za odpověď.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji panu senátoru Horníkovi, dalším přihlášeným je pan senátor Jan Hajda. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jan Hajda: Děkuji, vážený pane místopředsedo, vážená paní ministryně, páni ministři, kolegyně a kolegové. Já jsem byl spolu s panem ministrem Janotou přítomen na finančním výboru ve sněmovně a tam bylo konstatováno, že v roce 2006 v rámci předvolebních slibů – vzpomeňte si, co tam odhlasovali poslanci, zadlužili státní rozpočet a bez ohledu na jakoukoliv stranu částkou 80 miliard korun, pastelkovým a podobně. Takže to je pokud se týká tohoto. Jinak bych chtěl říci, že tady v celkových číslech jsou skryta obrovská úsilí pro řadu odvětví. Chtěl bych se krátce vyjádřit k situaci v zemědělství, o kterém víte, že díky současným výkupním cenám hlavně mléka a obilí se zemědělství nachází v obrovské krizi.

Minulý týden mi jeden pán doručil Národní listy z roku 1938 a v těch Národních listech stojí, že výkupní cena pšenice v té době byla 180 korun, stejně tak jako dneska při obrovském růstu nákladů. Pro zemědělství je doslova nepřijatelné především krácení národních doplňkových plateb, kterými může Česká republika srovnávat nekonkurenceschopnost k zemím staré patnáctky o 5,25 miliard korun. Pro vaši informaci srovnání s jinými zeměmi jako Spolková republika Německo, Rakousko, pokud bychom plně dorovnali, tak naši zemědělci budou na konkurenceschopnosti Spolkové republiky Německo na 64,5 procenta a 55,6 procent rakouských zemědělců. Při krácení to bude vůči německým 56 procent a rakouským 48 procent. Ale tady je velké nebezpečí, že nedojde ke snížení konkurenceschopnosti pouze vůči staré E15, ale i vůči novým členům EU, pokud tito svoje možnosti zemědělcům dají. Toto výrazné oslabení konkurenceschopnosti přijde v době krize, a pokud vláda nebude řešit například tuto situaci z příjmu pozemkových fondů a podobně, lze očekávat v příštím roce ztrátu ve výši zemědělství 4 – 6 miliard korun, což řada zemědělských podniků nepřežije. Situaci může zhoršit posilování koruny, hovoří se o předpokladu na 20,37 koruny k euru, což by mělo další dopad jeden až jeden a půl miliardy. Těžko se voličům vysvětluje, že v této situaci vláda nestanoví například limit, pokud se týká na jeden kilometr budování dálnice a podobně, nebo při čerpání dotací z Evropské unie, kde v podstatě naše stavby jsou nejdražší v celé Evropě. Pozitivně v posledním období hodnotím to, že se hovoří o tom, že snižování daňové progresse byla chyba a že se zpátky nastolí zvyšování daňové progresse. Přes všechny problémy, které způsobí balíček opatření v zemědělství a celému venkovu, budu hlasovat pro jeho přijetí.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji panu senátoru Hajdovi. Požádám pana senátora Julínka, a zároveň se mu omlouvám, jelikož on má přednostní právo, že jsem ho nevyzval, takže se omlouvám, příště už nezapomenu.

Senátor Tomáš Julínek: Děkuji, pane místopředsedo, to bylo v pořádku. Já bych se hlásil o své právo, ale nechtěl jsem ho využít.

Vážené kolegyně a kolegové, dovoluji mi komentář k té dnešní situaci, kterou máme před sebou, Senát, jak my všichni víme, neschvaluje rozpočet, možná je dobré na mikrofon to zopakovat, aby občané věděli, protože Senát má díky tomu volnější ruku, a může se víc zabývat koncepčními záležitostmi než Poslanecká sněmovna, která přece jenom je těmi penězi hýbána daleko více.

Ale tak se nám taky stává, že v souvislosti s rozpočtovými opatřeními se změnou rozpočtu dostáváme vždycky něco v balíku, je to velké množství zákonů, do kterého Senát potom obtížně může zasáhnout, především vědom si své odpovědnosti vůči bilanci a vůči situaci ve sněmovně, která zvláště teď nedává moc šancí, aby docházelo k rozumným kompromisům, eventuálně k rozumným řešením, a ta dnešní situace, už jsme to zažili několikrát, je stejná.

Senát se vždy snažil o koncepční přístupy k jednotlivým resortům a problematikám; a důkazem budiž velké množství veřejných slyšení, seminářů, debat o zákonech. Senátoři často vystupovali proti některým nesmyslným opatřením, která zakládala budoucí výdaje, zvláště ze strany pravice tady mnohokrát zazněla výzva, která by zabránila zaplevelování právního řádu, zákonů – o sportu, a Antarktidě a o podobných záležitostech, které nakonec v konečném důsledku vždycky znamenají nějakou tu korunku nebo fixaci v zákoně, která potom přinese náklady a nebo vygeneruje nějakého úředníka, který potom o té agendě musí rozhodnout.

Myslím, že bychom měli pokračovat v tomto trendu tak, jak jsme to tady vždycky dělali, i když je to úporná práce, protože se většinou skládá z apelů a ze snahy v rámci našich nástrojů, o kterých jsem již hovořil. Mnohokrát jsme upozorňovali na podmíněné náklady, které vznikají z některých rozhodnutí. Já jsem tady rychle přemýšlel, které bych zde uvedl jako příklad – některé navenek vypadají, jako že mají velký smysl a že mohou pomoci občanům, nebo taková nepřiměřená důvěra v sílu zákona, že za nás zařídí něco, co normálně si občané dokáží domluvit, ale někdy jsou to úplně totální nesmysly a nebylo jich málo. Jenom jsem si vzpomněl, například dojezdová doba do záchytných stanic. Taková hloupost. Prostě uvede se číslovka, jaká má být dojezdová vzdálenost do záchytné stanice a znamená to, že se musí nějaké záchytné stanice postavit, aby se opilec dostal včas do záchytné stanice. Takových věcí bychom našli víc. Naštěstí to už je v tom zákoně zrušeno, ale prostě byly to záležitosti, které – byla to myslím paní ministryně Emmerová – to jsou věci, kterých je v našem právním řádu velké množství. A měli bychom se na to nepochybně zaměřit.

Samozřejmě mnohokrát jsme tady mluvili o potřebě reformy. Proběhlo tady mnoho diskusí. Všichni víme, že nejcitlivější je právě sociální oblast, kde je nejvíce výdajů, kde je velký problém a netýká se to jenom důchodové reformy, to znamená myšlení na budoucnost, ale týká se to i konstrukce sociálních dávek. Stále nemohu pochopit, proč kritériem pro poskytování sociálních dávek kromě účelu těchto sociálních dávek není dominantně příjmová situace těch, kteří tyto dávky dostávají, protože to je podle mne kritérium a tam bychom ušetřili stamiliardy, o tom nepochybuji. Já vůbec nechápu, proč by měla rodina, vysokopříjmová rodina, dostávat nějakých nesmyslných pár stovek jako rodinný příspěvek, nesmyslné porodné, když to opravdu nepotřebuje, je schopna si to zařídit z běžných příjmů. Opravdu tomu nerozumím a tam prostě musíme udělat radikální krok, jinak se pořád budeme točit v tomto kruhu a pořád nám budou chodit balíčky těsně před schvalováním rozpočtu.

To samozřejmě se týká i zdravotnictví. O tom jsem tady již mnohokrát hovořil. Nechci se k tomu vracet. Jenom na závěr vám přehraji dnešní situaci a možnosti paní ministryně k situaci ve zdravotnictví něco dělat, lépe řečeno reagovat na finanční krizi. Poslední dobou je zvykem právě ty oblasti, které potřebují reformovat, kde je potřeba, aby došlo k dohodám levice – pravice, jednotlivých politických subjektů, neuvěřitelně zpolitizovat tuto problematiku, hrát politické hry, nesmyslně blokovat jakoukoliv věc – budiž příkladem, já to řeknu možná netakticky – hlouπέho očkování proti pneumokoku, kdy jenom z plezíru bylo asi třikrát zablokováno očkování proti pneumokoku, které má jednoznačně preventivní charakter, jak už očkování mívá.

A jenom proto, aby se neschválilo nic ve zdravotnictví, tak tenhle třeba odpor reprezentuje i ty ostatní naprosto nekorektní odpory k daleko důležitějším rozhodnutím protikrizového charakteru, které jsem se snažil já a mé následovnice předkládat do PS, a dnes bohužel přijaty nejsou.

Zároveň už se stává normálním koloritem, zvláště v Poslanecké sněmovně, že se přijímají a navrhuji zákony nebo pozměňovací návrhy pro to, aby se mohly naplnit populistické sliby, které už jsou vytištěny na billboardech nebo na plakátech. To je něco úplně šíleného. Já jsem zvědav, kdy se dostaneme k tomu, že budeme realizovat i příspěvek na dovolenou, protože ten se na plakátech objevil, a my budeme přijímat zákon o příspěvku na dovolenou! Možná se tomu teď usmíváme, ale pozor, takových věcí už přímo v našem právním řádu je docela velké množství, a tak nemusí jít až o tak velkou legraci.

Dovolte mi ještě pár poznámek k vládě a její pozici. Já jí její pozici nezávidím, chci upozornit na to, že tato vláda, resp. lidé, kteří jsou v ní, kterých si většinou vážím a setkal jsem se s nimi při jednáních, protože třeba byli náměstky a nebo jinak spolupracovali s vládou, že tato vláda byla opravdu vládou, která měla řešit vládní nestabilitu, a měli jsme se dopracovat k předčasným volbám. Jistě je nepochybné, že to bylo odstartováno neuváženým vyslovením nedůvěry stávající vládě uprostřed předsednictví. O tom není sporu. A když došlo i k tomu, že nakonec nebyly dodrženy dohody o předčasných volbách, tak jsme se nakonec dostali do problémů s rozpočtem, tak jak jsme to zažili ve sněmovně a já myslím, že to nemusím opakovat.

Nepochybně se nejedná o úřednickou vládu, protože úřednická vláda, která by opravdu musela řešit nějakou krizovou situaci, by byla asi daleko razantnější, navrhovala by změny, které by se týkaly i jí samotné, tzn. třeba zrušení některých resortů. Navrhovala by drastičtější opatření a musela by mít úplně jiný mandát, aby tohle mohla dosáhnout. To není nic proti kolegům, kteří jsou v této vládě. Já chci jenom, abychom si ujasnili navenek, že to je vláda polopolitická, že i tento balíček je tím poznamenán. Nejenom vyjednáváním potom ve sněmovně, ale i už před tím. A že proto také máme mnoho z nás k tomuto balíčku výhrady. Já to spíš nechám na kolezích, aby se vyjádřili k jednotlivým oblastem, a tady už to dál rozebírat nebudu, co mi na tom vadí nebo co tam vidím za problém v tomto balíčku.

Samozřejmě to nadělalo hospodářské školy, ohrožení škody, ohrožení ratingu republiky a dělá to problémy další, protože se teď bavíme zrovna o tom, jestli tato vláda má mít mandát, jaký má mít mandát do konce roku. Vzala na sebe úkol a pan ministr financí zvláště, něco udělat se státním rozpočtem, já tu snahu kvituji, ale jejich pozice je velmi těžká, tak jak byla těžká i pozice vlád řádných, těch předchozích. A bohužel, možná v tomhle případě bohužel, úřednická vláda to není. Jakkoli tento institut náš právní řád nezná, ale já doufám, že mi rozumíte, co myslím.

Jistě z těch některých připomínek je zvyšování daní, ale nechci se dál o tom šířit. Tato situace byla prostě vytvořena celkovým postojem v politickém spektru, a je výrazem toho, co se děje na politickém scéně, a z čeho já nemám v poslední době vůbec radost, protože opravdu se velmi těžko pracuje a velmi těžko se předkládají věci, které by mohly pomoci především občanům ČR.

Proto samozřejmě my tuto vládu musíme vyzývat a kontrolovat aby mohla konat, nicméně výzvu bych obrátil spíše k politickým subjektům, aby se opravdu posadily k jednacímu stolu. Popřípadě ti, kteří tomu brání, aby je odstranily ze svého vedení. Aby prostě byli připraveni na jednání. Protože situace v České republice opravdu není jednoduchá, je vážná, já bych se nechtěl dostat do maďarských problémů v naší oblasti a není to nutné, když se budeme bavit o tom, jaké reformy se mají udělat. Když se budeme bavit o změně volebního systému, když budeme provádět seriózní kampaň, když i novináři budou analyzovat hesla a nebude z toho jenom bulvární show a budou se dívat, co kdo nabízí a co kdo slibuje. Je to prostě možná výzva u mne opakovaná, možná trošku idealistická, možná trochu marná, ale já ji budu opakovat do nekonečna. Donekonečna budu opakovat, že nám nic jiného nezbude. Protože nevím, proč bychom měli čekat na nějakou hlubokou krizi, aby nás to posadilo k jednacímu stolu, abychom se domluvili, co s těmi jednotlivými resorty, zvláště s těmi dvěma, o kterých jsem hovořil.

A teď mi dovolte jenom ještě slíbenou poznámku nakonec o zdravotnictví a připomenutí toho, co jsem tady říkal na příkladu právě opatření, které máte v tomto balíčku. Zdravotnictví, právě proto, že není dokončena reforma z roku 1990, protože nebylo reformováno, nemá žádné rezervy a páky a nástroje pro to, aby dobře

odolávalo krizovým jevům, které se nepochybně vždycky opakují. Budťo jsou vygenerovány zevnitř, v tomto případě z vnějšku a tudíž nemáte ani ty možnosti, jako mají sociální věci, určitými parametry nastavit náklady nebo je snížit.

Ve zdravotnictví je opravdu problém, kdy jenom na příjmové straně můžeme hovořit o jednom toku, což je platba státu, a na výdajové straně máme velmi malou kontrolu nad tím, co se s těmito penězi potom děje, protože nemáme nástroje jak ošetřit chování zdravotních pojišťoven, protože nemáme zákony, které já jsem navrhoval, nebyly přijaty zákony, které by dovolily státu, ministři, dokonce někdy exekutivním způsobem mít pět páček a nastavit systém trochu jinak, aby zvládl krizi. Je to třeba oblast pojistného, které máme neustále jako daň a je rigidní a v téhle oblasti nemáme žádnou možnost, protože normální ministr zdravotnictví aspoň ve funkčním systému má tu možnost, že přenastaví parametry a motivace na straně pojistného, například. A my takové možnosti vůbec nemáme. Což vytváří opravdu neradostnou situaci pro všechny ministry zdravotnictví, ať tam bude sedět kdokoli, ze kterékoli strany, tak bude vždycky svázán tímto limitem. Bude na něj tlačit ministr financí a on bude tlačěn zesponu profesními skupinami a bude vždycky zjišťovat, že má strašně málo kompetencí nebo nejasné kompetence jak tuto situaci má zvládnout a neví a nemá páčku, kterou by přitáhl, přibral, ubral, nastavil, tak jak tomu v jiných resortech je. Proto znovu apeluji, že je potřeba se významně zabývat zdravotnictvím, protože nás čekají krizové roky 2010, 2011. Teď situace v roce 2009 je kryta přebytkem z minulého roku, situace v roce 2010 je kryta jakýmsi kompromisním návrhem toku platby za státní pojištěnce a už nebude radostná. A situace v roce 2011 bude významně neradostná s významným desítek miliardovým deficitem, který právě proto, že neexistují nástroje a nejsou změněny zákony, odnese jenom pacient. Dojde k primitivnímu, restriktivnímu opatření na straně zdravotních pojišťoven, které budou přitvrzovat limity, zkracovat limity a na konci těchto limitů jsou vždycky ti vážně nemocní, kteří jsou obětí těchto krizí.

Jsou to prodloužené čekací doby na operace a je to i celkový přístup lékařů, kteří pracují jenom do výše svých příjmů, které v tom případě jsou buďto opožděné nebo krácené, takže je uvidíme málo v ordinacích. Moc prosím, aby toto znovu bylo vzato v potaz, až se budeme bavit systémově o zákonech.

Na závěr mi tedy dovolu,te, abych jenom zkonstatoval, že klub ODS se postaví k tomuto balíčku konstruktivně, v těch intencích jak jsem naznačil v tomto projevu a bude většinově hlasovat pro schválení tohoto balíčku. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Další přihlášenou je paní senátorka Alena Palečková.

Senátorka Alena Palečková: Vážený pane předsedající, paní a páni ministři, kolegyně a kolegové, můj předřečník tady na začátku svého vystoupení řekl, že my neschvalujeme přímo rozpočet, a že tudíž bychom se měli spíše zabývat nebo se zabýváme věcmi koncepčními. Já na něj navážu, já se budu zabývat jednou částí, kterou už jsem avizovala při své zpravodajské zprávě, protože vím, že dalšími věcmi, které by mě eventuálně zajímaly, se budou zabývat také moji kolegové. Jistě jste zaregistrovali, že ta úprava mateřských dávek vyvolala velkou reakci veřejnosti a já musím říct, že jsem nejprve si říkala, že to nestojí za nějaké příliš velké pitvání té situace, ale pak jsem si uvědomila, že ono to koncepčně není úplně v pořádku. Já rozumím tomu, že se tady sjednocuje sazba s tou sazbou nemocenského, když už je mateřská zahrnuta do nemocenských dávek. I to je trochu sporné. Rozumím tomu, že ministerstvo; nebo vláda původně navrhovala snížení jak mateřské, tak

rodičovského příspěvku, tak porodného. Porodné, to už tady bylo řečeno, je dávka, která je plošná a těžko bychom hledali nějaký hlubší smysl – nevím, jestli může mít nějaký propopulační efekt, je to prostě sporná záležitost a pro některé rodiny je to samozřejmě velmi výrazná pomoc a pro některé je to takové kapesné.

Co se týče mateřské, protože snížení rodičovského příspěvku, to je ten od poloviny roku výše ve sněmovně neprošlo, tak vlastně ten největší dopad tohoto balíčku je na ten první půlrok života dítěte, to je na tu mateřskou, to je vlastně období, kdy dítě skutečně vyžaduje péči matky a nelze ji téměř jinou osobou nahradit.

Co se týče rodičovské, tak v celé Evropě a ve světě už vůbec nenajdeme delší dobu vyplácení tohoto rodičovského příspěvku. Při častých vlastně každoročních konferencích o rodině, kterých jsme tady absolvovali už řadu, se postupně posouvá názor k tomu, že vlastně největší pomocí pro rodiny, nebo tím, po čem část rodičů, potažmo matek nejvíce touží, jsou víceméně zkrácené úvazky, které by umožňovaly naplňovat jak tu roli rodičovskou, tak tu profesní dráhu. Nechci říkat kariéru, protože to zní v těchto zeměpisných šířkách podezřele.

Z tohoto titulu si já myslím, že vyplácení rodičovského příspěvku až do čtyř let věku v některých případech je skutečně hodno nějakého přehodnocení, a že vlastně největší pomoc rodičům by měla být právě směřována do toho začátku, do toho prvního půl roku života a pak postupně do dvou let věku, ale pak bychom měli už přemýšlet o tom, jestli skutečně v našich podmínkách máme na to, na vyplácení tak dlouhé rodičovské, která, jak už jsem na začátku řekla, je ve světě prakticky unikátní.

Z tohoto pohledu ta konečná úprava balíčku, tak jak prošla PS, mně připadá obrácená a postavená na hlavu. To je můj komentář k tomu, samozřejmě v tuto chvíli je těžké měnit koncepci, ale vyzývám k debatě o úpravě těchto dávek do budoucna. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Já taky děkuji. S přednostním právem bych poprosil pana senátora Víchu. Omlouvám se mu, že jsem ho nepovolal k pultíku před chvílkou, a dávám mu možnost vyjádření.

Senátor Petr Vícha: Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, omluva se přijímá, i když jsem chtěl vystoupit právě s určitou reakcí na vystoupení kolegy Julínka i na vystoupení pana předsedy Senátu, protože po jejich vystoupení jsem si uvědomil, že ani tady teď v tuto dobu, kdy je třeba hledat kompromis a snižovat deficit státního rozpočtu si neodpustíme někdy poznámky, že za všechno je vinna sociální demokracie v minulých obdobích, že vznikají nové zákony nové úřady a v podtextu je cítit žen to levice takto postupuje a že na billboardech byly nějaké příspěvky na dovolenou, takže možná zavedeme někdy i ty. Já bych to odbyl jen několika poznámkami a pak bych se vrátil k tomu samotnému zákonu. Nechci vést polemiku, mohli bychom k tomu dělat několikadenní semináře, kdo způsobil jaké zadlužení České republiky, kolik miliard bylo třeba vydat na záchranu bank v letech 1998 – 2002, kdo způsobil špatnou privatizaci, v jaké situaci ty banky byly, atd. atd. to si myslím, že není skutečně potřeba. Snad jenom se určitě shodneme, že vláda, která měla nejhorší odhad, jak bude rozpočet vypadat a kdy bude největší rozdíl skutečného deficitu oproti tomu, jaký byl rozpočet schválený, byla skutečně vláda Mirka Topolánka s ministrem financí Miroslavem Kalouskem a jedná se o letošní rozpočet. A musím říct, že sociální demokracie poukazovala v době schvalování rozpočtu na to, že už není doba, kdy bychom si měli výskat. Jsem tedy rád, že teď byla ve sněmovně nalezena shoda a že se bude hledat cesta, jak deficit snížit.

Příspěvek na dovolenou, ten jsme tady v podstatě schvalovali v podobě povolenek a byl to příspěvek na dovolenou do Toskánska. Tím bych to uzavřel.

Pokud se týče tohoto zákona, sociální demokracie měla názor, že by se o jednotlivých opatřeních a změnách jednotlivých zákonů mělo hlasovat zvlášť. Navrhovala i některé jiné úpravy, například progresivní zdanění a to myslím si i ve shodě s panem ministrem, který také určitou formu i když nižší progresse ve svém návrhu měl. Nestalo se tak, a tak přestože jsou v tomto zákoně věci, které se nám úplně nelíbí, tak ten kompromis byl přijat, sociální demokracie ve sněmovně většinou pro to hlasovala. A já mohu v tuto chvíli říci, že po dnešním jednání klubu při vědomí si této odpovědnosti, při vědomí nutnosti schválení státního rozpočtu, tak naprostá většina senátorů ČSSD pro tento zákon hlasovat bude.

Chtěl bych ale využít přítomnosti pana ministra financí, a protože to s tím souvisí, se na tři věci zeptat. Ta první. Sněmovna přijala při tomto zákonu také určitá doprovodná usnesení, týkající se toho, a musím říci, že v našem klubu to byla věc, která nás nejvíc trápí. To je snižování platů zaměstnanců státní správy. Ono se to tak krásně říká, aby si lidé řekli: jen těm úředníkům snižte. Ale je třeba zdůraznit, že se nejedná jen o úředníky, jedná se o zdravotníky, lékaře, hasiče, policisty, pracovníky sociálních služeb, kteří nemají příliš velké platy, a nemělo by to padnout na jejich hlavu.

Jedno doprovodné usnesení tedy bylo, aby se vláda pokusila nenaplnit toto snížení a aby dopady zrovna na tuto sféru byly co nejmenší. Druhé se týkalo důchodů a tady osobně se s panem ministrem ztotožňuji, není asi důchodce ohrožený druh. V této chvíli jsou to ti, kteří přicházejí o práci, rodiny s dětmi, nikoli důchodci, kteří mají své důchody a inflace je v této chvíli malá. Ale i tak bychom na ně zapomínat samozřejmě neměli.

A třetí doprovodné usnesení se týkalo toho, aby se našly finanční prostředky na dofinancování ze strany státu pro ústavy sociální péče, domovy důchodců atd. Tiskem problesklo, my nemáme k dispozici první verzi státního rozpočtu, která je předložena do sněmovny, že nic z těchto usnesení tam není. Chtěl bych se tedy zeptat, jaké má vláda v tomto směru úmysly při naplnění těchto doprovodných usnesení.

Druhý dotaz se týká daně z nemovitostí, což osobně jsem považoval za spíše nadbytečné, aby v tomto zákoně se zdvojnásobovala sazba, když obce ji mohly až zpětinasobit a bylo to na nich. Ale budiž. Chtěl bych se však zeptat, jestli to nemá být jenom taková náplast na hubnoucí rozpočty měst a zda to neznamena zastavení procesu přípravy změny rozpočtového určení daní, případně jak ministerstvo financí uvažuje, že by nové rozpočtové určení daní, v jakém časovém horizontu bylo předloženo.

A třetí dotaz: při schvalování těchto zákonů neprošlo větší zdanění hazardu. A tady bych se chtěl zeptat pana ministra, v jakém časovém horizontu předpokládá předložení nového zákona o loteriích a jiných podobných hrách, protože vláda předchozí, Mirka Topolánka, byla tímto Senátem vyzvána již před dvěma lety, aby předložila tento zákon. Sliby jsme dostávali i v loňském roce, koneckonců pro nesplnění těchto slibů jsme my tady v Senátu schválili – možná někteří se skřípěním zubů, ale jistou novelu tohoto zákona, a uvědomujeme si, že to není optimální stav, když Senát ze zoufalství předkládá tyto návrhy.

Mimochodem, kolegové, my tady musíme do 30 dnů projednat všechno, co z Poslanecké sněmovny přijde.

Poslanecká sněmovna tento zákon – v lednu schválený – ještě nikdy nezařadila na program jednání. Chtěl bych se tedy pana ministra zeptat, v jakém časovém horizontu předpokládá vládní návrh v této oblasti.

To by z mé strany bylo všechno. Zdůrazním: klub sociální demokracie přijetí tohoto zákona i při všech věcech, které některým nejdou pod vousy, tak podpoří. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji panu senátorovi Víchovi a další přihlášenou je paní senátorka Ludmila Müllerová. Prosím, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Ludmila Müllerová: Vážený pane místopředsedo, paní a páni ministři, vážené kolegyně, kolegové. Dovolte mi, abych se také v krátkosti vyjádřila ke změnám, které tento návrh přináší, a které se týkají zejména sociální oblasti. Navázala bych na paní předsedkyni výboru, paní senátorku Palečkovou a jak už bylo řečeno, tak se balíček týká právě hodně diskutovaného tématu peněžité pomoci v mateřství. Tedy tzv. mateřské, jak se říká. A jde o snížení ze 70 na 60 procent denního vyměřovacího základu.

V této souvislosti asi je potřeba zdůraznit, že se nejedná o dávku státní sociální podpory, jak tomu třeba bylo u rodičovského příspěvku, ale o dávku nemocenského pojištění. Právě už tady bylo zase zmíněno, že se často stává, že se tyto dvě dávky zaměňují. Mám pocit, že dokonce někteří kolegové poslanci se domnívali, že v tomto případě, pokud nebude přistoupeno ke snížení rodičovského příspěvku, takže v podstatě oni učinili zadost pro rodiny s dětmi.

Peněžítá pomoc v mateřství je odvozována vlastně z předcházející mzdy zaměstnance nebo pracovníka a představuje jakousi její kompenzaci. Snížení v podstatě zhruba o 20 procent v průměru představuje významný zásah do státní podpory rodiny. Ale chtěla bych jenom podotknout, že se nejedná o dlouhodobé opatření, že je to tak jak všechna opatření přijatá v tomto balíčku, opatření na rok 2010.

O co konkrétně v konkrétních číslech jde? Peněžítá pomoc v mateřství, 28 týdnů, pane ministře, je to tak? A v podstatě to představuje při platu deset tisíc měsíčně dávku v letošním roce pro ženu nebo může být i mateřská pro muže, ale je to velmi zřídka – částku 6930 korun a dále, v roce 2010 půjde o částku 5340 korun, snížení měsíčně o 1590 korun. Při platu dvacet tisíc je to letos 13 830 korun, v roce 2010 půjde o částku 10 680 korun, snížení o 3150 korun měsíčně. A nejcitelněji se to dotkne tam, kde je příjem vyšší než 71 000, kdy v letošním roce poprvé je částka vyplácena ve výši 28 890 korun a nově od 1. ledna 2010 půjde o částku 23 340 redukce o pět a půl tisíce měsíčně. Myslím si, že stejně jako většina z vás senátorek a senátorů jsme byli zahrnuti řadou emailů, telefonátů a dovolila bych si za všechny jeden ocitovat. Alespoň část, když dovolíte, jeden požadavek: Je plně, vážené senátorky a senátoři, ve vaší moci vrátit sněmovně zákon s návrhem příslušnou část zákona zrušit a chybějící 1,4 miliardy vzít tam, kde bude její negativní dopad mnohem menší. Pisatelka navrhuje zrušit například zvýšení daňové slevy na dítě. To se sice také dotkne rodin s dětmi, nicméně těchto rodin bude mnohem víc a ztráta zhruba ve výši necelé tisícikoruny za rok je tolik nebude tížit.

Skutečně tedy toto opatření, snížení peněžité pomoci v mateřství představuje částku 1,4 miliardy korun. Já bych se také přimlouvala za otevření této debaty, nemyslím na dnešním plénu, nicméně určitě se k tomu i pan ministr práce a sociálních věcí ve svém závěrečném slově vrátí a byla bych moc ráda, kdyby se

mohl pokusit zdůvodnit, proč právě v rámci peněžité pomoci v mateřství, neboli té mateřské, došlo k tak významné redukci.

Ještě další problém, který tu je, tak je to nepochybně otázka času. My kdybychom se dnes rozhodli přijmout pozměňovací návrhy ke kterékoli oblasti a vrátit je do Poslanecké sněmovny zpět, tak bychom skutečně asi nebyli schopni patřičné změny realizovat v termínu od 1. 1. 2010. Je to otázka přijetí zákona o státním rozpočtu, a nepochybně potom také určité harmonogramy postupu prací, které na jednotlivých úřadech jsou připraveny tak, aby nedocházelo ke zpoždění výplat nemocenských dávek, jak už tomu ostatně v některých případech a v některých lokalitách dochází.

Já se tedy pro tuto chvíli dalších komentářů na téma sociální oblasti zdržím, protože tady o nich bylo hovořeno. Já sama o sobě tento balíček podpořím s tím, že prostě není jiné cesty. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji paní senátorce Müllerové. Pana senátora Čáslavu požádám, aby si zase sedl, protože slovo má přednostně paní senátorka Soňa Paukrtová. Prosím, paní senátorko.

Senátorka Soňa Paukrtová: Pane předsedající, paní ministryně, páni ministři, dovoluji mi pouze pár slov. Já osobně vítám předložený návrh, který má zamezit negativní tendenci neúměrného zadlužování státu. Jsem tomu ráda ze dvou důvodů.

První důvod je v tom, že k tomu skutečně neúměrnému zadlužování státu prostě dochází. A ten druhý důvod je v tom, že se skutečně našlo kompromisní řešení, které se dotýká mimořádně citlivých oblastí, a my o nich všichni víme. Týká se sociálních záležitostí, týká se důchodců.

Na druhou stranu bych ráda řekla, že jsem hluboce přesvědčena o tom, že zřejmě novou vládu po volbách a tedy i následně nás senátory určitě čekají debaty o zásadnějším přijetí určitých ustanovení státního rozpočtu právě v oblasti důchodové, sociální, a musím říci, že i o restrukturalizaci státního rozpočtu. Jsem přesvědčena o tom, že dlouhodobě je taková debata nezbytně nutná. A myslím si, že tento balíček a zřejmě na něj navazující některý další je nezbytně nutný, ale právě tak nezbytně nutná je debata o těch sice vysoce citlivých, nicméně přesto nesmírně důležitých záležitostech tak, aby nedocházelo k tomu typu neúměrného zadlužování rozpočtu.

Ráda bych tedy řekla, že klub TOP 09 a Starostové jednoznačně podporuje přijetí tohoto návrhu zákona, a děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji paní senátorce Paukrtové. Požádám teď pana senátora Čáslavu. My se vystřídáme v řízení schůze. (Řízení schůze se ujímá místopředseda Senátu Petr Pithart.)

Senátor Pavel Čáslava: Pane předsedající, páni ministři, vážené kolegyně, vážení kolegové. Já bych se chtěl krátce zmínit o tom, co jsem avizoval ve své zpravodajské zprávě, o příspěvku na péči v té nešťastné první skupině, v tom tzv. nejlehčím stupni. To je příspěvek na péči, já se budu snažit osvěžit vám paměť, který jsme projednávali na jaře letošního roku a kdy jsme konstatovali, že jeho vyplácení je obrovským plýtváním státního rozpočtu, protože tento příspěvek byl určen pro nákup sociálních služeb a v podstatě byl využit nebo je využíván jako sociální dávka prostě na jiné účely. A my jsme se pokusili, nebo pokusili, my jsme na jaře vlastně udělali systémovou úpravu tohoto zákona a stav jsme napravili tím, že jsme určili, že polovina tohoto příspěvku bude vyplácena nepeněžně.

Domnívám se, že jsme tím vlastně udělali koncepční strukturální řešení směrem ke státnímu rozpočtu, i když možná nepřímo, nebo určitě nepřímo, protože tím, že jsme nasměrovali peníze tam, kam patří, do sociálních služeb, tak jsme možná snížili trochu nároky těchto služeb na státní rozpočet.

Ted' se nám tady bohužel tato směna vrací zpátky, je vlastně pro příští rok odložena. Bylo by jednoduché říci, že nerozumím proč. No, rozumím, je mi jasné, že zavedení této změny si vyžaduje určité náklady na straně státu a na straně obcí a že to je důvod, proč to bylo odloženo, protože vím, že jsou problémy s nároky sociálních služeb na státní dotace, že je kolem toho hodně křiku, avizuje se snížení této dotace oproti loňskému roku, provozovatelé sociálních služeb se brání, je tady velké napětí. Možná, že tahle částka, která se opět bude vyhazovat oknem, bude někde v tom systému chybět. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. O slovo se přihlásil místopředseda Senátu Jiří Šneberger, a protože má právo vystoupit přednostně, uděluji mu slovo, prosím.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Vážený pane předsedající, vážená paní ministryně, páni ministři, kolegyně a kolegové. Já bych chtěl pokračovat v debatě na téma daň z nemovitosti. V podstatě něco „nakousl“ pan kolega Horník, něco pan kolega Vícha. Já bych se chtěl tímto problémem zabývat spíše systémově.

Obce se rozdělily po schválení balíčku ve sněmovně na dva tábory. Na ty starosty, kteří tvrdí, ještě že jsme to neudělali, tomu státu se nedá věřit vůbec nic, a na ty, kteří tvrdí, to jsme byli ale pěkní hlupáci, že jsme to udělali, protože teď nevíme, jak to občanům vysvětlíme.

Já tedy chápu pana ministra, proč to udělal, on k tomu měl své důvody, rozpočtové určení daní mu klepe na dveře a bál se rozohněných starostů, kteří budou tvrdit, že mají díru v obecných rozpočtech a potřebují změnit rozpočtové určení daní. Tímto má pro ně pádný argument, jak řekne, my jsme vám ty peníze vykompenzovali zvýšením daně z nemovitostí.

Nicméně systémové opatření to není ani zbla, protože pokud jsme jednou dali obcím možnost dvou až pětinasobně zvýšit daň z nemovitosti, tak si stát měl odpustit to jim do této daně, která je mimochodem jedinou daní, kterou obec vybírá přímo, vůbec zasahovat. Tento nekompetentní a zcela nesystémový nástroj může způsobit daleko rozsáhlejší škody, než si dnes dokážeme vůbec představit, protože ty obce už nebudou věřit vůbec ničemu. Stát jim jednou tu možnost dal, pak jim ji tímto vzal, pak jim ji zase dá, a co ty obce vlastně mají nakonec dělat.

Já tedy sloganem Rychlých šípů: Bylo to nečestné a nesportovní, pane ministře. Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane místopředsedo. Slovo má senátor Richard Svoboda.

Senátor Richard Svoboda: Pane předsedající, páni ministři, kolegyně a kolegové. Stalo se zvykem, že podobné změny chodí k nám do Senátu v balíčcích, takže de facto nelze činit žádné specifické změny, a tak každý z nás je vlastně stavěn do té úlohy, kterou řeknu metaforou z předlistopadového reznictví, že si k té svíčkové musí vzít i kus bůčku. Já nepochybuji, že každý z nás by našel v tomto zákoně, v této předloze cosi, co mu není po vůli a co by bylo třeba změnit. A trochu

mi připadá, že všechny daňové změny se dějí v krizovém režimu, v režimu krizového managementu, a myslím si, že to není úplně správně, ale je to asi na další diskusi.

Mohu do jisté míry navázat na kolegu Šnebergera, protože také nechápu, proč součástí tohoto balíčku je daň z nemovitosti a proč tak nelze o ní více diskutovat, protože tato daň de facto nemá žádný přímý dopad na státní rozpočet. Rozumím také tomu důvodu rozpočtového určení daní snižování příjmu obcí, proč pan ministr tuto daň zařadil do tohoto balíčku, a mám k tomu zcela stejné výhrady a zcela stejné připomínky, jako kolega Šneberger.

Chci na drobných detailech ukázat, že některá opatření jsou přinejmenším problematická. Mimo jiné se zvyšuje spotřební daň z tabáku, která už v této chvíli je na vyšší úrovni než v okolních zemích a tak se paradoxně může stát, že místo toho, aby výběr této daně vzrostl, bude se snižovat, protože řada konzumentů tabáku, například dýmkového, to už teď řeší individuálními nákupy v zahraničí, popřípadě internetovým nákupem, takže pochybuji, že při dalším zvýšení dojde ke zvýšení výběru.

U sazby DPH, pokud bych měl šanci individuálně vstupovat do tohoto balíčku, bych spíše uvítal jejich sblížení, jistě i řada z nás dalších, a chápu, že výsledek je výsledkem určité debaty a určitého konsenzu.

Zároveň mi však vadí, že v zákonech, které zvyšují daně, nejsou žádná časová omezení, poté, co bude překonána krize, že se výběry vrátí zase zpět, protože obecně se zvyšováním daní jako takovým nemohu souhlasit.

A závěrem mi dovoluji poznámku, která vyplývá ze včerejšího sledování diskuse dvou bývalých a jednoho současného ministra financí v České televizi, kde mimo jiné zaznělo – nebudu říkat, z čích úst, abych neextendoval politickou přestřelku, kterou si myslím, že v tuto chvíli nemáme zapotřebí – že by případný vyšší výběr daní mohl sloužit k tomu, aby ten „uspokojivý“ 160miliardový schodek zůstal a aby se uspokojily některé další potřeby a sliby, které někteří dávají. A já bych chtěl tady na tomto místě apelovat na pana ministra i na jeho potenciální nástupce, aby v případě, že se státní rozpočet ČR bude v příštím roce vyvíjet na příjmové straně příznivěji, aby byly tyto finance využity na snížení toho katastrofálního 160miliardového schodku, ke kterému jsme se dopídili tímto 70miliardovým snížením, které teď těmito zákony umožňujeme.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. A ptám se pana senátora Slavotínka jako předsedy klubu, zda si přeje vystoupit přednostně. Ano, takže slovo má senátor Rostislav Slavotínek, prosím.

Senátor Rostislav Slavotínek: Dobré odpoledne. Vážený pane předsedající, vážená paní ministryně, vážení páni ministři, kolegyně a kolegové. Dovolte mi, abych vás krátce seznámil s postojem klubu senátorů KDU-ČSL k tomuto návrhu zákona.

Nebudu hovořit o ničem konkrétním, protože řada věcí už tady zazněla a řada ještě asi zazní v dalších vystoupeních.

My si dobře uvědomujeme, že soubor změn zákonů, tak jak jej připravila vláda ČR i v jaké podobě byl nakonec schválen Poslaneckou sněmovnou, v některých svých částech asi není v souladu s představami jednotlivých parlamentních stran, o tom není pochyby. Neodpovídá ani naší představě. Přestože jsme byli připraveni podpořit na základě dohody parlamentních politických stran návrh zpracovaný ministrem financí v nezměněné podobě, tedy bez jakýchkoliv pozměňovacích návrhů, které byly připraveny pro projednávání v Poslanecké sněmovně, k takové dohodě nakonec nedošlo a ve sněmovně byla předložena řada pozměňovacích návrhů.

Myslím, že je obecně známo, že náš dlouhodobý postoj k úsporným opatřením je motivován snahou co nejvíce ochránit před ekonomickými problémy především rodiny s dětmi. O některých těchto věcech konkrétně mluvila paní kolegyně Palečková a paní kolegyně Müllerová. Návrhy tohoto druhu s nároky na státní rozpočet kompenzoval náš návrh na zvýšení příjmů státního rozpočtu, který byl poslanci KDU-ČSL předložen a při hlasování hlasy našich poslanců podpořen. Jednalo se o jednorázové zvýšení odvodů provozovatelů hracích automatů a videoterminálů pro rok 2010, které mělo odhadem přinést příjmy na příjmovou stránku rozpočtu ve výši asi 4 mld. Kč. Ukázalo se ale, že pro tento návrh se v Poslanecké sněmovně nenašla podpora. Poslanecká sněmovna nakonec přijala návrh změn zákonů v podobě, která oproti vládnímu návrhu zvyšuje deficit pro rok 2010.

Náš poslanecký klub pro tuto verzi nakonec hlasoval, a stejně se zachová i senátorský klub KDU-ČSL. Jsme připraveni podpořit návrh tak, jak byl předložen Poslaneckou sněmovnou. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. A uděluji slovo senátoru Vladimíru Drymlovi.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, vážení páni ministři, paní ministryně, vážené senátorky, vážení senátoři. Lidé mají tendenci zapomínat. Už jsme tady měli Klausovy balíčky, v podstatě nic nevyřešily, Topolánkův batoh, který skončil tak, jak skončil. Nyní nám přichází Janotův balíček. Chtěl bych jenom krátce připomenout, že současný pan ministr byl u rozpočtů, které se dělaly za vlád sociální demokracie a za vlád ODS, a byl i pravou rukou pana exministra Kalouska, který nám tady tvrdil, že se nás žádná hospodářská krize nedotkne. Pak se tady čarovalo s čísly, že HDP bude 5 %, pak bude nula, pak bude minus dva a dokonce se tady spustil i povyk, když se říkalo, možná, že to bude jako v Německu, kde to je propad HDP minus 5,5. Nyní se tady mluví něco o tom, že propad HDP bude 2,3.

Rád bych tomu věřil, ale chtěl bych říci jedno. Pan exministr financí Kalousek – promiňte, je mi líto, že tady není, ale nemohu jednat jinak – schodek byl minus 70 miliard, téměř 71 mld. Kč. Plánoval schodek minus 38 mld. Kč. Předpokládaná skutečnost minus 200 mld. Kč. To je to, a to se týká TOP 09, a nyní se starými psy se nám má ukázat dobré hospodaření. Pan ministr promine, on není starý pes.

Chtěl jsem jenom na tomto říci a reagovat na útok, který tady byl ze začátku, že za vše může sociální demokracie. Vážení, čísla jsou jasná. Teprve v posledních letech došlo k diametrálnímu zhoršení situace, možná proto, že Česká republika nedokázala včas zareagovat na signály o hospodářské krizi a protikrizová opatření se nepřipravila lépe a dříve.

Já jsem v Argentině byl v době, když došlo k tomu, o čem se tady mluvilo, o propadu se státním rozpočtem Argentiny. A mohu vám říci, a ti někteří senátoři, co v Argentině byli, mohou také říci, že se Argentina dneska zas tak špatně nemá.

Jsme a už dlouho v době ekonomické krize. Každá změna, a ta v tomto balíčku nastává, je bolestivá. Je ale velmi podivné, že poměr mezi výdaji a příjmy není 50 na 50. Dochází tady k dalšímu zatěžování obyvatelstva a podnikatelů. Stát a hlavně i kraje, a věřte mi, že mluvím o tom, o čem vím, i obce by také měly začít šetřit, a ne si jenom myslet, že to bude jenom pořád stejně dál. Že ten balíček se týká pouze roku 2010? Vážení, otevřete si dnešní noviny a tam zjistíte, že se připravují další balíčky, a pan ministr to tady řekl, i na roky 2011, možná i 2012. Zatím se utahování opasků týká spíše občanů a ne státu. A tady to také zaznělo – stavíme

nejdražší dálnice. Vzpomeňte si, jak jsme tady dávali dobrý dárek ČEZu ve výši 65 mld. Kč, a jiné věci, jak jsme odškodňovali, možná ve výši několika miliard, některé občany za rok 1938. Slyšíte, 1938.

Každá ekonomika a sociální politika by ale měla mít určité své priority, a pokud možno i řád, když dochází k jejímu omezování a regulaci. A že k regulacím tady dochází, to je jasné.

Vzpomeňte si, jak jsme před několika měsíci tady schvalovali ten tzv. protikrizový balíček. Nyní se dozvídáme, že vše je úplně jinak a část toho balíčku se prostě ruší.

Po schválení tzv. úsporného Janotova balíčku lze říci jenom jediné. Chybí skoro všechno mimo chaosu, nekompetence a významného vlivu lobbistů. Dám několik příkladů, jak se chová český úředník nebo politik například u mateřské a rodičovského příspěvku. Nechápu výrazné snížení mateřské, a to tady zaznělo, která má zcela jasný význam. Zato rodičovský příspěvek, ten vlastně ženám v té výši, a tady to také zaznělo, že je to až čtyři roky, vlastně zhoršuje jejich pozici na trhu práce a při zvyšující se nezaměstnanosti to bude velkým handicapem. Myslím si, že český stát na tom zase není tak dobře, aby se mohlo platit až čtyři roky nebo tři roky na rodičovský příspěvek.

Je na tom něco divného? V případě některých českých politiků a úředníků asi ne. Mnozí dokonce tvrdí, že ani netušili – to jsou novinové zprávy a já médiím věřím – že v Janotově úsporném balíčku, co se tam vlastně schovávalo. Kterého úředníka v naší oslavované úřednické vládě tyto úpravy napadly a je za tím nějaká logika? Asi žádná. Úředník si prostě škrtá tam, kde mu to méně rozumný politik dovolí. A pokud nám chybí logika v celé té taškařici úsporného balíčku, tak je to jediné, co zde chybí. Stále a stále zvyšovat daně nejlépe těm, kteří ještě nepřišli o práci nebo nepřestali zaměstnávat lidi do nekonečna, asi nepůjde. Co se bude dít, až se sejdou i tito všichni na úradech práce a budou to nezodpovědní úředníci a politici, kteří to budou řešit? Uvědomme si, že nám jde vlastně o to, aby lidé nepřišli o jedno ze zásadních lidských práv, a to je právo na práci. A je otázka, jestli tento balíček nepomůže k tomu, že se zvýší nezaměstnanost. Přitom se – a tady to také zaznělo – mohla zvýšit daň na hazard, který má negativní dlouhodobé účinky, a mnozí z vás to vědí, nejen na jednotlivce, ale na celé rodiny, ale asi to nemá negativní vliv na mocné lobby ve Sněmovně a na některé politiky.

Nemít státní dluh je fenomenální myšlenka, srovnatelná snad s projevy některých ekonomických primitivů. Vzpomeňme si třeba na Rumunsko. Na druhé straně je jasné, že dluh státu musí být v určitých rozumných mezích. Je otázkou, jestli dluh v podobě 7,4 % HDP je v současné hospodářské krizi ještě ve srovnatelných mezích, nebo už je překračuje. A tady to také zaznělo i z úst pana ministra, že jsou některé vyspělejší státy, které tento dluh mají možná i větší.

Tento balíček asi, ne asi, ale zcela určitě poškodí podnikatelské prostředí a sníží konkurenceschopnost českých firem. Schvalovali jsme tady balíček protikrizových opatření, aby se firmy mohly nadechnout, aby byly konkurenceschopné na evropském trhu. A nyní jim určitým způsobem děláme pravý opak, firmy se na to připravily, počítaly s určitými daňovými úlevami, ale nyní je všechno jinak. Jaká je důvěryhodnost občanů v nás, politiky?

Zemědělci přijdou pravděpodobně i miliardy, ale bude ekologická zakázka za desítky, možná stovku miliard, opět se budou stavět nejdražší dálnice, bude se dávat vše do betonu.

Přitom jenom v gesci ministerstva zemědělství je 7500 úředníků na 26 tisíc zemědělců, tak si spočítejte, kolik zemědělců připadá na jednoho úředníka.

Přitom všechny vlády v Evropské unii se snaží svým zemědělcům pomoci. Ta naše se tváří, že žádní zemědělci asi neexistují. Je to citát prezidenta Agrární komory Veleby.

Snížení platů o 4 % u státních zaměstnanců. Na krajích a obcích ale asi k žádnému utahování opasků nedojde, možná i proto, že se zvýší proklamovaná daň z nemovitostí.

K čemu dojde? Asi to budou politické a odborné dopady, zejména pro oblast školství, pro policii – tam hrozí, že odejde velké množství policistů – pro soudy, pro české zdravotnictví. Tam všude dojde logicky k poklesu jejich výkonnosti a k propouštění. Chce snad někdo účelově ochromit fungování české policie? Podle všeho to vypadá, že asi ano.

Vrátím se k otázce zdravotnictví. Pracně se zvyšovaly platy sester, paní ministryně jako bývalá zdravotní sestra se o to hodně přičinila a měla by to pochopit. A jak nyní máme říci, že je opět snížíme?

Možná o 4,5 mld. Kč se sníží propad zdravotního pojištění, ale možná také třeba o 6 miliard. A možná, vážené dámy a pánové, také o víc, protože v rámci šetření dojde k propouštění, lidé nebudou platit sociální a zdravotní pojištění a bude za ně toto pojištění platit stát a tento propad může být daleko vyšší.

Chtěl bych se vrátit k tomu, co tady zaznělo. Chápu, že hospodářský výbor nemůže znát všechny směrnice, ale alespoň zdravotnický výbor by některé směrnice měl znát, protože v souvislosti s procesem schvalování úsporných opatření, toho tzv. Janotova balíčku bych vás chtěl upozornit na několik zásadních pochybení, která se spatřují v části novelizující zákon o veřejném zdravotním pojištění.

Jsou v rozporu nejen s právním řádem České republiky, s evropskými normami, ale i s ústavním pořádkem ČR. Je to deklarované sedmiprocentní snížení cen a úhrad. To totiž musí být, vážená ministryně prostřednictvím pana předsedajícího, pro každý jednotlivý přírůstek na základě ověřitelných a objektivních kritérií, jak jim ukládají transparentní směrnice 89/105 EHS. Nemůže to být plošně, neboť je tím zasahováno do práva na soudní přezkoumání individuálních rozhodnutí, článek 36 Listiny základních práv a svobod. Ze stejného důvodu totiž Ústavní soud zrušil dříve úhradovou vyhlášku.

V případě, že by tato novela měla být vykládána jako tzv. zmrazení cen, teoreticky to možné je, pak je ale nutné, aby takovéto opatření podléhalo kontrole každých 90 dní. Ale v tomto návrhu zákona to asi ministerstvo zdravotnictví pozapomnělo, a to i s institutem první revize.

Na základě rozhodnutí Evropského soudního dvora totiž má být rozhodování o cenách a úhradách přezkoumatelné soudem, což tato novela neumožňuje.

Chtěl bych vám ještě uvést jeden příklad. Pokud lék stojí 100 Kč a doplatek je 5 Kč, takže zvýšením DPH a snížením úhrady ze zdravotního pojištění o 7 % a zvýšením DPH o 4 % se celkově zvýší doplatek z 5 Kč na 16 Kč. Ano, vážení, dojde k tomu, že dojde ke zdražování léků v České republice.

Generika, o kterých je tady také řeč, se určují uměle a cena – individuálně generika až po půl roku se bude stanovovat jejich cena déle? Uvědomme si, jaká ztráta to může být pro celý systém veřejného zdravotního pojištění, které krvácí už jenom tím, že tady nebude platba za státního pojištěnce taková, jaká by měla být.

Balíček možná přinese větší množství negativ, než úspor. Byl bych velmi rád, kdyby mi pan ministr financí odpověděl na otázku, jestli je počítáno s tím, že dojde ke zvyšování nezaměstnanosti a tím poklesu sociálního a zdravotního pojištění. Ono totiž také narůstá druhotná platební neschopnost a nevytváří se to hlavní, proč jsme

tady protikrizové opatření dělali, to znamená, nevytvářejí se proto místa a ani se nezachovávají ta současná, protože samozřejmě všichni budou chtít šetřit.

Snížení o čtyři procenta ve státní sféře samozřejmě dopadne i na sféru soukromou; a v soukromé sféře se dá také očekávat snížení o čtyři procenta. Uvědomme si, že snížení platů o čtyři procenta s sebou také přináší zdravotní a sociální, protože se to také bude vypočítávat z nižšího základu.

O zvyšování DPH u potravin se tady také mluvilo, ale já se dotknu něčeho jiného – zvýšení DPH u pohonných hmot se promítne do cen všech služeb a hlavně přepravní firmy kolabují. Ty velké zatím mají nějaké úvěry, jistá firma dokonce ve výši čtyř miliard, ale blíží se americký efekt – banky půjčují, půjčují, zadlužují a dnes to vypadá tak, že také některé velké přepravní firmy jsou na pokraji insolvence. Myslím si, že to jsou takové základní věci, se kterými já osobně nejsem spokojen.

Zdaňuje se tady úspěch. Ono to krátkodobě může přinést i efekt, ale z dlouhodobého hlediska je tato situace neudržitelná. Proto bych rád slyšel z úst pana ministra, zda skutečně tímto balíčkem to všechno skončí nebo, jak se deklaruje v novinách, budou ještě další a další horší balíčky než přijde nová vláda. A paní ministryni prostřednictvím pana předsedajícího bych chtěl upozornit, že zde hrozí další arbitráž, která by mohla Českou republiku stát více, než kolik přinesou úspory s tím problematickým plošným snížením léků v rozporu s Evropskou unií.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane senátore. O slovo se přihlásil senátor Jiří Nedoma. Má slovo.

Senátor Jiří Nedoma: Vážený pane předsedající, paní ministryně, páni ministři, kolegyně a kolegové. Pan senátor Dryml ve svém vystoupení, kde zkritizoval všechny a vše, se mimo jiné také zmínil o hospodaření měst a obcí. Několikrát od tohoto mikrofonu vyzval, že i ony by měly začít šetřit. Já jsem přesvědčen, že obce a města byly jedny z prvních, na které dopadla špatná hospodářská situace v roce 2009 a že ještě daleko před tím, než my jsme uvážili tady přijímat jakýkoliv balíček, tak každé zastupitelstvo v každé, i malé obci, muselo již v průběhu roku přijmout tzv. rozpočtová opatření k tomu, aby ze snížených příjmů daňové výtěžnosti vůbec vyšly.

Proto bych se rád ve svém příspěvku vrátil k oné dani z nemovitosti, o které už tady bylo několikrát hovořeno, a to přes to, že nám nepřísluší schvalovat rozpočet, ale pochopitelně schvalujeme zákonné normy, které s rozpočtem státu a potažmo i s rozpočty obcí úzce souvisí.

Chtěl bych prostřednictvím pana předsedajícího vznést dotaz na pana ministra Janotu, jestli zvýšení daně z nemovitostí neovlivní to, k čemu jsme, řekl bych, společně došli v dlouhodobém jednání komise na ministerstvu financí pro rozpočtové určení daní, kterého se také někteří z vás společně se mnou zúčastnili, a to v tom smyslu, že byly přijaté určité závěry, např. že obcím a městům bude plně refundován výkon státní správy, nebo že bude upraveno financování škol přes města a obce. Chtěl bych se ujistit, že tomu není tak, jak tady někteří moji předřečníci říkali, že pouze tímto opatřením balíčku budou ukončena všechna opatření, která se na úseku financování našich samospráv mají uskutečnit. Děkuji předem za odpověď.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore. Paní senátorka Daniela Filipiová teď promluví. Prosím.

Senátorka Daniela Filipiová: Děkuji, pane předsedající. Paní ministryně, páni ministři, kolegyně a kolegové, já se zpátky vrátím k novele zákona 108 o sociálních

službách a musím říci, že mě opravdu velmi mrzí, že neprošel původní návrh, který obsahoval snížení úhrady na péči u tzv. jedniček, čili u osob nejméně závislých, o padesát procent a u těch dvojek o dvacet procent. Už to opakuji o dlouhá léta, a všude, takže se předem omlouvám těm, kteří to ode mne již slyšeli, a jsem přesvědčena o tom, že mezi tzv. jedničkami je osmdesát procent poživatelů této dávky, kteří to skutečně nepotřebují na nákup služby, kteří berou tu částku v podstatě pouze jako příspěvek k důchodu, aby si přilepšili. Ne že bych to těmto lidem nepřála, ale bohužel každý stát může poskytnout jenom tolik, kolik může. Sice v tom zákoně mně mohou mnozí argumentovat – je možnost odborů sociálních služeb, aby kontrolovaly využívání těchto dávek, nicméně to by tyto odbory musely mít možná dvacetkrát více zaměstnanců, aby za měsíc stihly zkontrolovat všechny, zda skutečně tyto dávky využili tak, jak bylo zákonem míněno. Čili musím říci, že toto mě skutečně velmi mrzelo, ta úspora pro stát by byla opravdu nemalá, bylo by to přes dvě miliardy, a myslím si, že to není zrovna malá částka, myslím si, že každá uspořená miliarda v této době je dobrá miliarda. Neodpustím si, abych tady nezopakovala to, co tvrdím již dlouhá léta. Že si myslím, že systém příspěvků na péči by měl být opravdu adresný, a to sice tak, že podle toho, jaké by měl nároky žadatel na jakou péči, tak ta by mu byla poskytnuta akreditovanou organizací; a v podstatě by on do ruky žádné peníze nedostal, a netroufám si odhadnout, jaké procento z těch mandatorních výdajů, které teď jdou do této oblasti, by bylo ušetřeno, ale myslím si, že bychom byli všichni překvapeni, jak vysoké by bylo, ale zejména si myslím, že by to pozitivně ocenili ti, kteří jsou v nejvyšším stupni závislosti v tom třetím a čtvrtém, protože ty peníze, které oni dnes dostávají, a sice těch 8 resp. 12 tisíc, jsou bohužel pro ně nedostačující. Takže tolik k této oblasti. Možná mám tady úplně ideální posluchače, abych to tak mohla říci, na jednom místě ministra práce a sociálních věcí, na druhé straně pana ministra financí. Jednoho chci inspirovat svým návrhem, druhému chci říci, že mi opravdu v této oblasti leží na srdci státní rozpočet, protože jsem přesvědčena, stejně jako mnozí mí kolegové, že mandatorní výdaje státu do této oblasti jsou skutečně zbytnělé. Někdo mi může říct, že ty dva tisíce jsou příspěvkem pro tu rodinu, která se stará.

My jsme vedli tuto debatu tak trošičku i na výboru a dospěli jsme k tomu, že to je svým způsobem i filozofická otázka, nakolik pomoc manžela nebo dětí – to, že prostě pomůže, jak já jsem říkala, s nákupem, nebo s běžným úklidem, je hodna proplacení a nebo jestli je to prostě standardní služba v rodině. Já osobně si myslím, že to je to druhé, protože si nedovedu představit, že bych svého manžela platila za to, že donese nákup a nebo dceru, že utřela prach. To mi přijde skutečně absurdní.

Pokud je péče skutečně na této úrovni, jak jsem tady předdeslala, tak si spíš myslím, když si uvědomíme třeba péči o seniora, že by to měl být spíš přístup v tom slova smyslu, že děti v podstatě splácí péči, kterou jim rodiče věnovali, a že to je spíš věc morálky, než abychom dávali nějakou tisícikorunu, nebo dvoutisícikorunu těmto lidem na to, že dělají cosi, co by mělo být samozřejmé. Pokud mi někdo bude tvrdit, a tvrdí to třeba šéf Národní rady zdravotně postižených, že péče o seniory mnohdy je velmi vyčerpávající a čtyřadvacetihodinová, tak já na to odpovídám to, že pokud ta péče pro seniory je na takovéto náročné jaksi výši, tak potom ten člověk je špatně zařazen mezi tzv. jedničku a měl by být v mnohem vyšším stupni závislosti, kde veškerá péče by měla být uhrazena, protože chápu, že pro lidi, kteří se starají o velmi těžce hendikepované lidi, tak tam musí stát zajistit jakousi náhradu za to, že nemohl růst profesně. Je třeba zohlednit i to, že mnohdy ta péče je fyzicky i psychicky nesmírně namáhavá. Ale to se zase zpátky vracím k adresnosti dávek a myslím si, že není problém, aby se zařídilo to, že třeba tím profesionálním poskytovatelem

může být i rodinný příslušník, ale musel by projít nějakým určitým školením, ale to už zabíhám do velkých detailů.

Na závěr mi dovoluje v podstatě poblahopřát paní ministryni zdravotnictví, že se jí podařilo alespoň část toho protikrizového balíčku, který se ministerstvo snaží protlačit už někdy od února tohoto roku právě v zájmu péče o pojištěnce, aby bylo v příštím roce, eventuálně i dalším roce možno hradit zdravotní péči, aby rozpočty pojišťoven byly vyrovnané, tak opravdu blahopřeji, že po několika měsících se jí alespoň část těchto opatření podařilo prosadit právě do tohoto balíčku. Takže děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, paní senátorko. Slovo má senátor Jiří Čunek.

Senátor Jiří Čunek: Vážený pane místopředsedo, vážení členové vlády, milé kolegyně, kolegové. Já bych se rád chtěl tímto příspěvkem přihlásit k určitému návrhu řešení, kde získávat peníze. To, co jsem tady slyšel, když jde o obce a příspěvek na péči, o rodinu samozřejmě všichni máme částečně pravdu. Já jsem přesvědčen spolu s mnohými z vás, že tou nejohroženější skupinou – chtěl jsem říci druhem v této společnosti – jsou rodiny, především mladé rodiny. Samozřejmě ne paušálně všechny, ale především ty nízkopříjmové s ohledem na vzdělání, děti apod. Tam jsem přesvědčen, že ten balíček by se jich skutečně v žádném případě dotýkat neměl. Především, že tak, jak bylo konstatováno mnohými z vás, chci tento balíček podpořit, protože věřím, že to je řekněme krok alespoň částečně správným směrem. Ale teď využívám příležitosti, že jsou tady členové vlády, proto, abych je zcela vážně upozornil na – myslím si – dvě základní věci, abych nebyl dlouhý, kterým mohou svým hlasem rozhodnout o tom, zda v budoucnu Česká republika miliardy bude rozpouštět nebo je bude získávat, nebo-li budou jí nekontrolovatelně a korupčně unikat nebo je získá.

Tou jednou je právě dnes avizované rozhodnutí o tzv. ekozakázce, všichni jste to zřejmě četli, všichni víte, o co se jedná. Já tvrdím se znalostí věci, že tato zakázka ze své podstaty skrývá korupci. Já vám řeknu proč. Především proto, že ta zakázka se vypisuje, přičemž není vůbec zřejmé a není vůbec jasné u všech dotčených lokalit, to znamená postižených lokalit nějakým ekologickým znečištěním, které má tato zakázka odstranit. Všichni víte, jedná se řádově o těch 115 – 120 miliard. Vláda, když uvažovala o této ekozakázce – v uvozovkách – o odstranění ekologických škod v letech 1992 – 1993, tak předpokládala, že to bude zhruba 40 – 45 miliard korun. Dneska nám to takto narostlo. Ale já bych proti této zakázce asi nemohl nic věcně říct, kdybych nevěděl, že zdaleka ne všechny lokality jsou dopodrobna zmapovány, co se na nich má dělat. To znamená, že my víme, kde ekologická zátěž je, ale už nevíme, jestli je třeba vykopat 200 krát 200 metrů do hloubky pěti metrů, dvou metrů, šesti metrů – zkrátka do jaké hloubky je kontaminována zemina a podobně. Kdyby toto bylo, tak ta zakázka má nějaký smysl. Já jsem seděl ve vládě, která schvalovala tendr, to znamená, na přípravné práce a samozřejmě, když jsem byl přesvědčen, a na to není třeba žádných dlouhých ekologických studií, že všechny tyto věci než tato zakázka bude vypsána, tak všechny tyto věci budou odsouhlaseny, budou auditovány minimálně dvěma firmami, aby náhodou bylo zamezeno tomu, že jedna firma řekne, že je třeba kopat do jednoho metru hloubky, nebo také do pěti metrů, a už tady v těch nejasnostech jsou skryty miliardy. A věřte mi, a věřím, že tu není nikdo z vás, kdo by si myslel, že když něco je nejasné, tak že to přijde státu levněji. Naopak, když něco není jasně popsáno, tak se to vždycky pro stát prodraží.

Jsem přesvědčen, že tuto zakázku by členové vlády měli odmítnout a měla by být řešena v dalších letech. Navíc v krizi, jako je tato, myslím, že vůbec takové zakázky řešit, podepisovat smlouvy na desítky miliard dopředu, zatěžovat tedy státní rozpočet, to jsem přesvědčen, že není nutné a že to je nemožné.

A ta druhá věc, která mě trápí, a o které jsem tady mluvil, a již někteří předřečníci o ní tady zavádili, to je ČEZ. Nebudu vzpomínat, co jsem tady řekl. To znamená povolenky, o kterých jsme tady mluvili, ale řeknu opět jedinou věc. Najděte mi v České republice jedinou akciovou společnost, kde je 70procentní většinový vlastník, který v dozorčí radě má totální menšinu. V dozorčí radě ČEZu má stát jednoho zástupce – jednoho jediného. Jsem přesvědčen, že máme-li dozorovat tak ohromný podnik, který má 46 miliard zisku za minulý rok, tak chceme-li to dělat, musí stát mít v takové firmě své zástupce.

Musí jasně plnit vlastnická práva. A tady bych požádal pana ministra financí, protože ministerstvo financí je gesčně příslušné a odpovědné za to, jak jsou vykonávána akcionářská práva státu v této firmě, tak bych ho poprosil, aby spolu s ostatními členy vlády v diskusi s představiteli politických stran, aby nastavili takový režim, kdy ve všech orgánech společnosti nebude rozhodovat nikdo jiný než stát. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, pane senátore. Slovo má pan senátor Petr Pakosta.

Senátor Petr Pakosta: Vážený pane předsedající, vážená paní ministryně, páni ministři, kolegyně a kolegové. Já řeknu nejprve dvě krátké poznámky a potom dva okruhy problémů, které shledávám v projednávané materii. Chtěl bych říci, že je velikou škodou, že jsme si v dobách hojnosti neodložili něco stranou. Zdržím se dalšího komentáře, protože zde již další argumenty padly, jednak nechci přispět k diskusi, která zde nějak mimoděk započala, která se projednávaného tisku týká jen okrajově.

Druhá poznámka, kterou bych chtěl říci je to, že zvýšení daní je v porovnání s úsporami ve státním rozpočtu v poměru 5:2. V této souvislosti mám problém s pojmenováním těchto změn jako úspornými. Vadí mi to, daleko raději bych viděl poměr opačný, když už musíme daně zvyšovat.

A teď se dostávám k tomu, co jsem chtěl říci původně. Chtěl bych zde hovořit o dvou okruzích problému. Ten první se týká dvou zákonů. Jednak zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších předpisů. A druhým je zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkcí představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu ve znění pozdějších předpisů.

Já ve svém vystoupení budu tyto dva názvy zákonů zkracovat. První budu prostě pojmenovávat zákon o daních z příjmu a druhý, jestli dovolíte, zákon o platu. Prosím, abych tedy nebyl chytán za slovo, že jsem něco zkrátil nebo ošidil.

První okruh problémů, resp. první problém, to je kolize při zdaňování náhrad, nejenom našich ale i soudcovských a dalších. Pominu-li význam slova náhrada, že je od slova nahradit, čili nahrazuje se něco, co příjemce vydá, aniž by mu z toho cokoli zbylo, tak musím říci toto: V článku 2 k bodu 1 – 3 a k § 6 odst. 9 písm. r, s a odst. 11 – úprava se týká zdanění naturálního plnění a náhrad výdajů poskytovaných zejména podle zákona o platu.

Původním záměrem vlády bylo zrušit osvobození naturálního plnění, a to včetně peněžitého plnění vypláceného místo naturálního plnění poskytovaného podle

§ 6 zákona o platu a učinit předmětem daně náhradu výdajů vyplácených v souvislosti s výkonem některých funkcí podle § 5 zákona o platu.

Poslanecká sněmovna tuto koncepci částečně nepřijala, ponechala pouze osvobození od daně u naturálního plnění, avšak vyloučila peněžité plnění poskytovaná za tato naturální plnění. A pokud se týká náhrady výdajů, přijala zcela nové ustanovení, které vymezuje rozsah náhrad prokázaných výdajů osvobozených od daně. To se týkalo bodu 2. Úpravu bodu 3 ponechala sněmovna beze změny.

Je třeba upozornit, že tato použitá koncepce není bez problémů. Navržené ustanovení zcela pomíjí ustanovení § 5 odst. 2 zákona o platu, že náhrady výdajů se poskytují jak ve formě náhrady prokázaných výdajů, ale též jako jedno nebo víceúčelové paušální náhrady. Návrh zákona tak například nezohledňuje, že se poskytuje jako víceúčelová paušální náhrada výdajů na stravování při tuzemských cestách, která má být osvobozena od daně, spolu s náhradou za výdaje související s reprezentací, která má být zdaněna. Nelze tak jednoznačně konstatovat, zda stravné při tuzemských cestách bude či nebude od daně osvobozeno.

Dalším problémem je, že stravné se poskytuje zásadně jako paušální náhrada, ať už měsíční či denní. Je-li stravné poskytováno paušální částkou, pak je prokazování výdajů protismyslné. Paušální částka za stravné je stanovena proto, aby se skutečná výše nemusela z praktických důvodů dokládat.

Pochybnosti lze proto mít i ohledně stravného při zahraničních cestách, které jsou osvobozeny do výše prokázaných výdajů, či jsou osvobozeny do výše 2,5násobku stanoveného pro zaměstnance v pracovním poměru, nebo maximálně do této výše, pokud bude doloženo příslušnými doklady. Jestli to mají být za stravování, těžko říci.

Dále je třeba upozornit na další závažné souvislosti. V § 6 odst. 11 zákona o daních z příjmů, je to článek II, bod 3 projednávané novely, se sice věta první, podle které jsou z předmětu daně funkční požitky poskytované v souvislosti s výkonem funkce vyloučeny, zrušuje, avšak duplicitní ustanovení § 37 odst. 6 věta druhá zákona o platu, podle něhož dani z příjmu nepodléhají náhrady výdajů podle § 5. A peněžité náhrady poskytované místo naturálního plnění podle § 6 odst. 3 se ponechává v platnosti.

Bylo-li úmyslem učinit náhrady výdajů podle § 5 zákona o platu předmětem daně a zároveň některé z těchto náhrad osvobodit od daně, bylo by nezbytné zrušit i duplicitu vyjádřenou v zákoně o platu.

Dlužno podotknout, že i ve vládním návrhu zrušení tohoto ustanovení chybí a ani PS pozměňovací návrh na jeho zrušení v rámci projednávání sněmovního tisku č. 920, senátního tisku 173 obsahující novelu zákona o platu nepřijala.

Vzhledem k tomu, že z logiky věci vyplývá, že nelze osvobodit plnění, které vůbec není předmětem daně, pak nelze doložit jinak, než že náhrady poskytované podle § 5 a § 6 odst. 3 zákona o platu nebudou nadále podléhat dani z příjmu. A že nové ustanovení § 6 odst. 9 písm. s zákona o daních z příjmu se nebude poskytnutých náhrad výdajů podle zákona o platu vůbec týkat.

Pokud by případně mělo dojít ke zrušení § 37 odst. 6, věty druhé zákona o platu, je třeba mít na paměti, že plat například prezidenta republiky nepodléhá ve smyslu § 37, odst. 2 zákona o platu dani z příjmu. Dále mu náleží jedna všezahrnující paušální náhrada výdajů, proto by z logiky věci neměla podléhat dani ani tato paušální náhrada výdajů. Tedy neměl by být předmětem daně a poté osvobozena.

Za další: peněžité plnění podle § 6 odst. 3 zákona o platu poskytovaná místo naturálního plnění by měla být v § 6 odst. 9 písm. r zákona o dani z příjmu zachována. To znamená osvobozena. Zrovna tak, jako jsou osvobozena naturální

plnění, protože nejde o náhradu podle § 5 zákona o platech. Protože jinak by podle nového znění tohoto ustanovení, tedy bodu 1 článku II návrhu zákona zdanění podléhaly a nebyly by osvobozeny.

Dále je třeba říci, že soudce nemá právo na bezplatnou dopravu veřejnými hromadnými prostředky v tuzemsku, a proto by bylo vhodné v těchto případech stanovit osvobození prokázaných výdajů na tuto dopravu, neboť jinak by muselo dojít ke zdanění náhrady i při jeho pracovní cestě.

Závěr k tomuto bodu je ten, že ten návrh je značně věcně i právně nejasný. Není vůbec zřejmé, zda, a které náhrady nemají podléhat dani, neboť pokud dani podléhají, zda na takový zdanitelný příjem má či nemá být uplatněn režim osvobození od daně z příjmu.

Ve stanovení jednoznačného záměru nebo zadání, který by ovšem respektoval strukturu a systém náhrad výdajů a naturálních plnění v zákoně o platu, nelze výše uvedené problémy odstranit resp. ztvárnit danou problematiku do podoby pozměňovacích návrhů.

Uznávám, že to, co jsem tady říkal, je velmi složité a nemuselo to být jednoznačně pochopeno, ale dělal jsem to hlavně proto, aby se to ocitlo ve stenozáznamu a aby pan ministr mohl adekvátně reagovat. Tento dotaz mu byl avizován již před zahájením této schůze.

Chtěl bych říci ještě o jednom okruhu problému, a ten se týká výdajových paušálů u podnikajících fyzických osob. Já bych připomněl, že v měsíci červnu jsme zde projednávali nový zákon o povinném značení lihu, který obsahoval část druhou s novelou zákona o dani z příjmu, kterou jsme upravovali výdajové paušály. V tomto zákoně, který projednáváme teď, se tato část zrušuje, a to s účinností od 1. ledna 2010. Jenom připomenu, že účinnosti nabyla teď 1. října 2009. Současně se článkem II. bodem 4 zavádí nové znění ustanovení § 7 odst. 7 zákona o dani z příjmu, kde se zavádí nová výše nákladových paušálů, ale s účinností od 1. ledna 2010.

Přechodné ustanovení v článku III. nelze podle mého názoru použít, protože je uvedeno před změnou zákona o značení lihu. Tento stav má tedy za důsledek to, že pro rok 2009 nebudou moci podnikající fyzické osoby použít žádnou formu tzv. výdajových paušálů. Původní úprava platná od 1. října 2009 bude k 1. lednu 2010 zrušena a nová úprava bude platit od 1. ledna 2010. Pro zdaňovací období 2009 tedy nebudeme mít platného nic.

Pokud by toto měla být pravda, pak je to určitě špatný vzkaz podnikajícím fyzickým osobám. Píše se říjen 2009, ten, kdo počítal s tím, že bude používat ve svém daňovém přiznání ony nákladové paušály, si neschoval za uplynulých devět měsíců doklady, kterými by skutečnou výši příjmů prokázal, atd., atd. Vzniká nám zde problém.

Kolegyně, kolegové, nastínil jsem zde dva okruhy problémů, které shledávám jako velmi vážné a poprosím pana ministra financí, jestli by na to mohl nějakým způsobem odpovědět. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám, pane kolego, a uděluji slovo panu senátoru Vladimíru Drymlovi.

Senátor Vladimír Dryml: Vážený pane předsedající, vážení páni ministři, kolegyně a kolegové, budu krátce jenom k některým otázkám.

Velmi dobře se kritizuje špatná práce. To je k tomu, co tady zaznělo, že všechno kritizují. Některé projekty a hospodaření některých obcí a zvláště krajů a

především s evropskými penězi, jsou velmi zvláštní. A měli by si skutečně uvědomit to, že doba hojnosti skončila. O tom, jak je to zvláštní, vás přesvědčí kontrola OLAFu v jistém kraji.

Měl bych, vážený pane předsedající, vaším prostřednictvím, na paní ministryni zdravotnictví otázku. Já opravdu nerozumím tomu, jaké protikrizové opatření je snížení příjmů zdravotního pojištění a snížení platů u státních zdravotníků a porušení směrnic EU. Pokud dojde k tomuto snížení, chtěl bych vědět, o kolik procent tedy dojde k snížení poskytování zdravotní péče a nebo o kolik procent se sníží kvalita zdravotní péče, protože ani Ministerstvo zdravotnictví doposud perpetuum mobile nevymyslelo.

A na pana ministra financí Janotu, prostřednictvím pana předsedajícího, ať nám tedy tady řekne jasně, když Zelení říkají, že náklady jsou mnohem menší na tu ekologickou zakázku, kolik v roce 2010 je počítáno na tuto zakázku ve státním rozpočtu. Kolik v roce 2011 a co brání odkladu této zakázky? Děkuji.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji vám. Slovo má senátor Jaroslav Kubera.

Senátor Jaroslav Kubera: Dobrý den, vážený pane místopředsedo, vážení páni ministři, já se omlouvám panu místopředsedovi, aby mne nezastavoval, já vůbec nebudu mluvit o balíčku, ačkoli je na programu. Protože balíček je zapečetěn, převázán mašličkami a když ho otevřeme, tak se změní v prach. Takže my si tady vyprávíme naprosto zbytečně, protože všichni víme, že každý zásah, každý návrh změní skutečně ten balíček jenom v prach a budeme na začátku problému. Takže tady trochu ztrácíme čas.

Já musím říci, že si tady připadám jako Alenka v říši divů a připomínám, jak jsme tady kdysi hlasovali o různém pastelkovném a dalších a dalších dávkách a sociálních službách v naivním domnění, že přece teď už nebudou ti lidé v ústavech, protože teď se o ně bude starat ta rodina. A já si pamatuji, že jsem tehdy říkal, ani jeden ústav nezmizí – a také nezmizel. A teď samozřejmě má problém, protože nemá peníze.

To je třeba si vždycky uvědomovat, když se tady hlasuje populisticky o různých dávkách a darech, protože dobře se dává – špatně se bere. Ve chvíli, kdy jednou něco je, tak se to velmi obtížně bere zpátky.

Já musím říci, a protože tady není kolega Štěch a nemá mě kdo obvinít, že promluví jako primátor, já si vůbec neumím představit ve městě Teplice, že bychom řešili podobné problémy, jak uděláme rozpočet na příští rok, jak uděláme schodkový a kde si půjčíme nějaké peníze, protože jsme si nikdy žádné nepůjčovali. Máme dluhovou službu nula, a nerad to říkám, protože většinou nám potom nedají žádné peníze. Naše rezerva je ve výši jednoho ročního rozpočtu, takže ať se děje co se děje, my to prostě přežijeme, protože v dobách bohatých jsme si šetřili.

Samozřejmě, v českých podmínkách je to špatně, protože už jsem slyšel, že některým obcím, které nešetřily a stavěly různé aquaparky a podobné nesmysly, tak se musí teď nějak pomoci, protože ony mají teď velký problém, ony nemají peníze. Za pět let se bude pomáhat velkým okresním městům, která postaví obrovské stadiony, obrovské aquaparky a různé megahaly a nebudou mít na jejich provoz, protože mezitím se zvednou ceny elektřiny, a budou žádat vládu, že s tím něco musí udělat.

Vypořádáme se i s daní z nemovitosti. To, že nám stát dvakrát v průběhu roku zvýšil mzdy a my jsme vůbec netušili, z čeho to máme zaplatit – to nekomentuji,

nějak jsme se s tím vyrovnali, většinou tak, že jsme jim to nezvýšili, resp. zvýšili, ale se stejným objemem mzdových prostředků, který měli předtím.

Takže já si myslím, že podstata je v tom, ať je to rodina, obec, kraj nebo stát, že prostě může utratit tolik, kolik vydělá. A my jsme léta utráceli mnohem víc, než jsme vydělali. Já jsem se ptal asi čtyř ministrů financí jak je to doopravdy, kolik doopravdy máme různých dluhopisů, které jsme tady také schvalovali docela benevolentně, a nikdy jsme se vlastně ta pravá celá velká čísla nedozvěděli.

To, že má republika dluh bilion a občané se k němu blíží rychlým tempem – nevím aktuální číslo, poslední bylo 967 miliard nebo takové nějaké, to už není podstatné, dneska už to možná bude – to jsou dva biliony. Takže to, čemu tady říkáme úsporný balíček, žádný úsporný balíček ve skutečnosti není. Samozřejmě že pan ministr Janota by uměl připravit lepší balíček, ale ten by pochopitelně neprošel. Byl by kritizován zleva i zprava a nebylo by nic. Takže to, co tu je, je lepší než nic.

Ale mne zajímá jiná věc, a to propásla vláda a propásli jsme to i my, a to jsou nefinanční, obrovské nefinanční úspory, které uvedu na několika příkladech. Stačilo z důvodu, abychom mohli dělat veřejně prospěšné stavby, sistovat některá ustanovení stavebního zákona, který je samozřejmě mnohem horší než ten, který byl předtím. Ten nový bude mnohem, horší než je tento, protože paradoxně vždycky, když uděláme něco nového, tak je to horší. Jenom takový příklad: My jsme nakoupili trolejbusy v domnění, že nakoupíme nové trolejbusy. A ejhle, představte si, provoz těch trolejbusů je dražší než provoz starých rozhrkaných trolejbusů. To vám opravdu zůstává rozum stát.

Teď jsou takové ty velké módy. Jednou to byla biopaliva, která nás stála také pěkné peníze, a kdepak jsou? Teď jsou to elektrovoltaické elektrárny, velký hit, ale není to žádná nová pěkná technologie. Je to jenom velký byznys, protože podobně jako větrné elektrárny, které jsou jediným perpetuum mobile, protože když ji postavíte a točíte motorem proudem z ČEZu, tak ještě stále je výkupní cena dostatečně velká na to, aby se vám to vyplatilo. Něco podobného je to u elektrovoltaiky, kdy my teď budeme mít celé sídliště – naštěstí nám nepatří – které postaví na střeše domů elektrovoltaické elektrárny, protože si spočítali, že se všemi dotacemi je to paráda. Akorát zapomněli, že výrobci těch zařízení tvrdí, že dvacet let to vydrží. A jsem zvědavý, co budou dělat, až se po deseti letech zjistí, že to zařízení nevydrží dvacet let, ale že se musí po deseti obnovit.

Nehledě k tomu, když přijde nějaký přísný ministr financí, jako byl ministr Kalousek a v polovině období jim to zruší, tak jako bylo zrušeno zvýhodnění daně z nemovitosti v průběhu období. To se budou divit dvakrát.

Prostě svět se uchvátil globálním oteplováním a diví se, že je v krizi. Samozřejmě, že za tím je schovaný byznys. Všechno je to jenom byznys těch, kteří už vyčerpali možnosti standardních věcí, jako jsou automobily apod. Nejenže se vyčerpá ropa. Takže hledají nějaký jiný nový byznys, a když se jim podaří politiky zblbnout, že se nám bude oteplovat a budou z toho všichni nešťastní, tak je třeba nalívat peníze do toho teď, a daří akorát těm, kteří z toho těží. Takže to by byla jedna možnost jak uspořit.

Druhá možnost, jak uspořit, by byla, kdyby se stát neingeroval do života občanů v míře velmi bohaté ve věcech, do kterých mu nic není. A naopak se staral o to, o co se starat má. Na radnici už mám přihlášených 680 občanů, protože máme zákon, že ten, kdo není přihlášen, tak se přihlásí na radnici toho města, kde naposled bydlel. Kdybych bral rodinné přídatky podle počtu opatrovanců, které díky Českému telekomunikačnímu úřadu mám a každý den chodí takovýto štos – protože ti naši slavní operátoři chodí, posílají po ulicích chlapce, kteří říkají – vemte si telefon,

veďte si ještě jeden mobil T-mobile, tehleťen. Lidi si vezmou dva, tři mobily, pak neplatí a ejhle! Nestane se, co by se mělo stát. Vypnou jim ten mobil. Ne, nechají je pěkně dlužit, potom napíší na Český telekomunikační úřad a ten starostu udělá opatrovníkem člověka, o kterém nemá tušení, kde ten člověk je, a má obhajovat jeho zájmy.

Když napíšeme rozklad, což se nám podařilo u soudů, soudy už nás tím neotravují, protože to pochopily, protože mají právní vzdělání. Když napíšeme rozklad, tak na něj ČTÚ nereaguje, čímž dosáhne toho, že my nemůžeme žalovat u správního soudu, takže jsme stále opatrovníkem. Příští týden to tu řeknu České televizi, která o to má velký zájem. Mimochodem, je to porušení hospodářské soutěže, protože mobilní operátoři na rozdíl od Vodovodů a kanalizací nebo jiných síťů mají tu výhodu, že když jim někdo neplatí, tak se obrátí na svůj ČTÚ a ten ve správním řízení učiní obec opatrovníkem toho svého neplatiče a na toho potom pošle exekutora. Opravdu dokonalý systém, jak hospodařit!

Další věci, které bychom mohli dělat. My elektronizujeme datové schránky, bezva. Soudy teď zrovna nepošílají, protože se ukázalo, že to není tak snadné. Že pošťáci tomu nerozumí atd. Ale neudělali jsme jeden jediný krok, abychom vyprázdnili střeva. My stále vyžadujeme výpis z trestního rejstříku, který sice rychle můžeme udělat na Czech Pointu, ale na co ho vlastně potřebujeme, když on stejně může být starý i v ten den. Výpis z katastru může být také starý i ten den, protože ty změny se mohou dělat tak rychle, že není pravda to, co zjistíme. Čili neudělali jsme vůbec nic pro to, abychom vypreparovali, abychom sistovali některé nesmyslné zákony, a už nás čekají další: o zahrádkářích, o sportu jsem slyšel, jak projednává Sněmovna. Už máme o lesích, vodách, stráních a naturách. Ale to všechno není zadarmo. To všechno stojí obrovské peníze. I obyčejné studny a nevím, co všechno stát vymýšlí a všechno to přesunuje na obce s rozšířenou působností, které už trošku si nevědí rady.

Takže se vrátím k dani z nemovitosti. Jsem zvědav, co budou dělat města, která ji zvýšila šestkrát. Protože oni dali koeficient 3 a teď se násobí základ, takže je to šestkrát. To už je skutečně částka, která bude problematická. My to máme jednoduché, díky moudrým poslancům tam dali aspoň do 30. listopadu, že můžeme změnit vyhlášku, takže se vrátíme na koeficient 1, čímž bude daň dvakrát tak velká., To znamená, to je to, co jsme původně chtěli. Tam, kde to mají šestkrát a obce nemají peníze, mají dluhy, tak jsem zvědav, jak těžko se jim bude koeficient zpátky snižovat. Jenom proto, že se dělají takovéto neuvážené kroky.

A pro pana ministra, když teď budou ve vládě ještě tak dlouho, tak mám jeden dobrý námět, aby se ministerstvo – já už jsem s některými pracovníky na ministerstvu mluvil, vrátilo skutečně ke zrušení daně z nemovitosti a nahrazení této daně komunální daní. My už jsme na dobré cestě, na posledním zastupitelstvu jsme zrušili poplatky z ubytovací kapacity, které jste tady tak krásně Plzni schválili, které mimochodem zaplatí stát ze státního rozpočtu, protože nejvíce ubytovaných má samozřejmě stát. Tak my jsme tyto poplatky zrušili na podporu turistického ruchu.

Jsme jediným městem, kde se neplatí lázeňský poplatek. Od nového roku je nula. Přesto, že je krize lázeňský poplatek nula. Obce chtějí zvýšit lázeňský poplatek na padesát korun denně. Těším se na jejich pacienty, jak se tam do těch lázní všichni při dnešních cenách pohnou.

Zrušili jsme i poplatek za předzahrádky, protože chceme podpořit turistický ruch. Zrušili jsme poplatek z ubytovací kapacity jako takové, takže takto postupujeme postupně i přes tíživé poměry. Neumíme zaměstnat samozřejmě všechny. Zaměstnáváme teď lidi, co mají odpracovat dvacet – pane ministře Šimerko – nebo

40 hodin. A můžu vám říct, že nás to bude stát příští rok půl milionu, ty vaše bláboly se zákoníkem práce, ta školení a všechny pitomosti, které musíme dělat s lidmi, kteří sbírají papírky. Ale my musíme mít koordinátora, ten to všechno koordinuje, musíme platit firmě, která je zaměstnává, teď budeme kupovat vesty asi za 300 tisíc, aby byli označeni, protože občané si stěžují, že je nepoznají. A nemuseli by mít vůbec nic. Mohli by akorát ráno přijít a sbírat papírky, to je všechno.

Ideální by bylo, kdyby hned odpoledne dostali peníze, ale to taky neumíme, protože výplata v hotovosti, která by pomohla i našim romským spoluobčanům, kdyby pracovali a dostávali peníze každý den, tak byste viděli, jak by pracovali. Ale když mají jenom někde perspektivu, že za měsíc možná dostanou nějaké peníze, tak vám pracovat nebudou. Bohužel, naše předpisy a hotovost, a to vůbec, ježíšmarjá, to by bylo velmi nepříjemné.

Kromě toho nemluví o takových osvětlených tabulích, které někdo vymyslel do předpisů, a stojí to miliony v České republice. O šipkách vpravo, kde v ČR je semafor. Zkuste si spočítat, kolik je křižovatek v České republice, a všechny mají šipku svítící na odbočování vpravo. Jediní v Evropě, všude jinde mají obyčejnou plechovou tabulku se šipkou. Řekli byste, to nic není.

Vzpomeňte na ty, teď jsem je viděl v Ústí, jak jsme zakrucovali ty šipky, protože si to přála EU, ještě jsou tam vidět ty rovné. V Bruselu mají samozřejmě rovné, takže my jsme někdy opravdu velmi aktivní.

Takže já si myslím, že kdybychom e trochu podívali do zákonů a začali dělat to, že bychom trošku náš právní řád ředili, protože už se v něm nevyzná vůbec nikdo. Mimochodem, můj dotaz na pana ministra Šimerku je, jak že budou sníženy platy ve státní správě. Jestli bude nová tabulka, zatím kolem toho panují nejasnosti. Takže my si tady za chvíli schválíme zákon, ale tady to je ve hvězdách. Možná nějaké doprovodné usnesení jsem četl v PS, že by vláda cosi měla nebo cosi mohla. Ale to bude jenom do chvíle, než začnou stávkovat zdravotní sestry, hasiči a další, protože pak se vláda zalekne a řekne, víte, ono to nejde, tady to musíme trošku selektovat. A to selektovat tak, že všichni mají nějaký důvod, proč by se to mělo nějakým způsobem selektovat.

Takže já si myslím, že přístup, kdy bychom se chovali normálně, kdy bychom opravdu utráceli tolik, kolik si vyděláme a všichni se tím řídili, jak se tím někteří řídí i doma, někteří ne, ti udělali ten bilion a teď budeme pro ně stavět sociální byty, protože přijdou exekutoři. A to opravdu nebude žádná politická legrace až jich ve městech ne stovky ale tisíce, tak si nebudeme vědět rady. Ale my jsme vyhodili osm miliard zase pro velký byznys stavebních firem a budeme stavět sociální byty, kterých máme v republice tisíce a tisíce v panelových domech, které nejsou nic moc. A my budeme stavět další a další, protože ve Vídni to také tak dělají. Také jich tam mají mnoho prázdných. Ale je to docela dobrý byznys pro stavební firmy, ty okamžitě zajásaly. A my máme osm miliard v čudu.

My jsme kdysi navrhovali zrušit všechny fondy. Já se tady ptám, proč tedy nezrušíme skoro všechny vnitřní dotace, pane ministře, které se často vyplácejí za naprosté blbosti a nesmysly. A měli byste hned nevím kolik miliard, ale hodně. Možná že bychom pak měli trochu méně problémů a vy byste měli peníze.

Čili to je všechno, k balíčku bohužel nemám co dodat, balíček podpořím, protože mně ostatně ani nic jiného nezbývá. Přeji vám všechno dobré.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Děkuji, o slovo se přihlásil předseda klubu ODS Tomáš Julínek. Pak ještě se přihlásil kolega Jan Horník.

Senátor Tomáš Julínek: Děkuji, pane místopředsedo, já mám prosbu na 15 minut jednání senátorského klubu před ukončením obecné rozpravy. Takže kolegu Horníka bych nechal domluvit, pokud bude poslední.

Místopředseda Senátu Petr Pithart: Ano, samozřejmě. Kolega Jan Horník.

Senátor Jan Horník: Vážený pane předsedající, dovoluji, abych vaším jménem vzkázal. Kolegovi Kuberovi, že jsou některé věci, které by neměl vypouštět do veřejnosti, a ony v podstatě nejsou pravda. Státní rozpočet není zatěžován výrobou elektrické energie z alternativních zdrojů. Tím jsou zatěžováni jeho odběratelé. Je to cca něco přes pět korun na jednu megawatthodinu. Čili já bych prosil, aby tuto nepřesnost nepřeváděl ze Senátu na občany a ti si říkali, ten státní rozpočet, každá elektrárna, každý solární panel mě stojí ze státního rozpočtu tolik a tolik peněz. Ne, on platí jako spotřebitel elektrické energie. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego, do rozpravy se hlásí pan kolega Töpfer. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji, pane místopředsedo, vážená paní ministryně, vážení páni ministři, páni kolegové, kolegyně, já si vzpomínám, když tehdejší ministr financí a pozdější premiér pan Klaus chtěl uzákonit, že bude rozpočet vyrovnaný. Už jsme na to zapomněli a dneska považujeme za úspěch, že ho srazíme na 163 miliard. Je to poměrně smutná radost.

Nicméně jsem chtěl poprosit a využít přítomnosti paní ministryně. Já vím, že to je nařízení Evropské unie, že na cigaretách je napsáno, že kouřením škodíme zdraví, ohrožujeme ostatní, jestli by tam aspoň na rok nemohlo být, že přispíváme do státního rozpočtu, protože tím bych chtěl vyzvat kuřáky, ať kouří víc. Například pan senátor Kubera, kterému bych chtěl pográtulovat, protože takřka celý senátorský plat věnuje na spotřební daň na cigarety.

Mimochodem, jestli si dobře vzpomínám, tak alkoholismus je u nás diagnóza. A vydělávat na nemocných také není moc etické.

Takže nicméně pijme a kuřme, ať naplníme státní rozpočet. Děkuji za pozornost. (Oživení v sále.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Do diskuse se již nikdo další nehlásí. Diskusi neuzavírám, ale přerušuji na přání předsedy klubu ODS.

Vyhlašuji 15minutovou přestávku.

V jednání budeme pokračovat v 16.15 hodin.

(Jednání přerušeno v 16.02 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 16.15 hodin.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážené kolegyně a kolegové, je 16.15 hodin, pokračujeme v obecné rozpravě. Kdo se, prosím, hlásí do obecné rozpravy? Pan kolega Tomáš Julínek.

Senátor Tomáš Julínek: Děkuji, pane místopředsedo. Vážené kolegyně a kolegové, chtěl bych avizovat ještě v obecné rozpravě a potom v podrobné rozpravě

předložím doprovodné usnesení k návrhu zákona. Myslím, že to říkám správně, že doprovodné usnesení se předkládá v podrobné rozpravě.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Ovšem pokud, pane kolego, nebude návrh zákona schválen po obecné rozpravě ...

Senátor Tomáš Julínek: Já tedy přečtu návrh doprovodného usnesení v obecné rozpravě, abychom potom mohli po eventuálním schválení hlasovat o mém doprovodném usnesení.

Doprovodné usnesení vyjadřuje z mého pohledu některé připomínky k tomuto balíčku a nějakým způsobem reflektuje situaci, před kterou jsme byli postaveni, tzn. respektovat hlavní cíl, zájem a bilanci státního rozpočtu, ale také nějakým způsobem vyjádřit svůj postoj.

Dovolte, abych přečetl návrh doprovodného usnesení k návrhu zákona.

Senát:

- vědom si naléhavosti snížení katastrofální úrovně deficitu státního rozpočtu podpořil legislativní balíček úsporných opatření bez pozměňovacích návrhů,
- konstatuje výraznou nerovnováhu legislativních opatření v neprospěch omezení výdajové stránky rozpočtu. Zadluženost by se měla napříště snižovat zejména omezením výdajů státního rozpočtu a ne zvyšováním daní,
- vyzývá vládu, aby v případě příznivého vývoje příjmové stránky rozpočtu využila nově získané prostředky zejména na snížení schodku státního rozpočtu (míněno na další snížení schodku, než byl plánovaný.)

Toto doprovodné usnesení byste měli mít teď rozdáváno na lavice, vidím, že už tak bylo učiněno, takže se můžete podívat do jeho textu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Kolegyně a kolegové, kdo další se hlásí do obecné rozpravy? Nikoho nevidím, takže obecnou rozpravu končím a prosím pány ministry a paní ministryně jako navrhovatele, aby se vyjádřili k obecné rozpravě. Prosím pana ministra Eduarda Janotu. Pane ministře, máte slovo.

Ministr financí Eduard Janota: Pane předsedající, dámy a pánové, já se pochopitelně budu pochopitelně vyjadřovat ke všem vašim vystoupením, na jejich vazbu na rozpočet. Speciální pasáže, které se týkají paní ministryně zdravotnictví a pana ministra Šimerky, ponechám jim.

Nyní mám před sebou zajímavou tabulku. A protože vím, že státní rozpočet se u vás neprojednává, bude vás možná zajímat několik čísel.

Mám před sebou tabulku, která ukazuje asi to, jak se vyvíjel deficit rozpočtů od roku 1993 a za jakých vlád. Tady je přesně stanoveno období dvojládí pana premiéra Klause, je tam období vlády premiéra Tošovského, je tam část týkající se premiéra Zemana, je tam vláda premiéra Špidly, poté Grosse, poté Paroubka, poté první Topolánkova vláda a pak druhá Topolánkova vláda.

Vidíte z toho, jak se situace od přebytků rozpočtu v roce 1995 7,2 mld. Kč zvýšila až na minus 66 mld. Kč v roce 2007, resp. 19 mld. Kč za loňský rok, ale tady objektivně říkám, že tam byl i vliv metodické změny, že rozpočet za ministra Kalouska byl také řádově k 60 miliardám, pokud by tato metodická změna neproběhla. Říkám to naprosto korektně.

Ale co je na tom horšího. Na tom je horší to, že zhruba od roku 2000 jsme měli ekonomický růst 2 % a dále, to znamená, že v létech 2003, 2004, 2005, 2006, 2007

jsme měli pěti až šestiprocentní růsty a bohužel jsme tvořili deficity, které jsme tvořili. A proto dneska já jsem musel přistoupit k určitým záchranným brzdám, protože ekonomika dneska klesá. Mně vypadne v letošním roce 160 mld. Kč a já s tím rozpočtem musím něco dělat.

Je to naprosto technokratická jakási informace pro vás, proč jsme tady.

Ještě než se dostanu k vašim odpovědím, byla tady ještě určitá poznámka, o jakémisi dalším balíčku. Já jenom říkám, že pro příští léta ještě pořád máme deficity 5,5 %, 5,6 %. Já říkám, že chceme-li do eurozóny, chceme-li euro, musíme s tím něco udělat. Já jenom říkám, že s tím musíme udělat něco i v případě, kdybychom nechtěli do eurozóny, což vlastně je naprosto hypoteticky a reálně nemožné, protože my jsme se zavázali pro vstup do eurozóny po splnění určitých kritérií.

To znamená, že už jenom z důvodu financování dluhu my musíme něco udělat s veřejnými financemi, a proto jsme přistoupili k balíčku.

Další otázka je daňová kvóta. Byla zde diskutována otázka řadou z vás, kteří nesouhlasíte se změnou daní. Platí a je reálné a správné, pokud na to ekonomika má, snižuje daně, protože zvyšuje konkurenceschopnost, ale musí dělat opatření na druhé straně bilance. My jsme bohužel v posledních sedmi, osmi letech dělali spíše jenom to, že jsme daně snižovali a výdaje jsme nesnižovali, pokud jsme je nezvyšovali. Viz rok 2006 o 70 mld. Kč jenom mandatorní sociální výdaje šly nahoru.

Čili samotná kvóta po tomto balíčku bude mít v užším pojetí číslo, poměr, procento 19,8, což je podprůměrná daňová kvóta, jsme v přední části zemí EU včetně eurozóny. Na druhé straně daňová kvóta, která zahrnuje i pojistné, tam dosáhneme 35 %, a to už jsme prostě někde v průměru spíše v části zemí, které mají vyšší kvóta. Jsme lepší než Švédsko, Norsko, Dánsko, ale jsme horší než ostatní státy v oblasti složené daňové kvóty, než třeba Rakousko, Německo apod.

A ukáži vám ještě poslední graf, který ukazuje vývoj výdajů na sociální dávky a důchodové pojištění. Co říká? Že od roku 2005 do roku 2010 jsme zvýšili výdaje na sociální transfery o 134 mld. Kč, a to zejména opatřeními v roce 2006, kdy zde byl nastartován jejich enormní růst. A z těchto 134 mld. Kč dělají důchody zhruba 105 mld. Kč. Čili řádově o 30 mld. Kč jsme zvýšili ostatní sociální dávky. My jsme tomu říkali změna sociálního systému, změna financování, transformace. Ale tato transformace má prostě tyto dimenze, a proto tady dneska stojíme s tím, že se s rozpočtem musí něco udělat, neb se dostáváme do problémů.

Čili v kombinaci se snižováním daní a v kombinaci se zvyšováním těchto výdajů jsme se dostali do té situace, ve které dneska jsme.

Tolik jsem si dovolil říci jenom na úvod, jenom těchto několik poznámek. A přeju nyní k tomu, o čem tady byla diskuse.

Byla tady diskuse o Janotově balíčku. Kdyby to byl Janotův balíček, vypadal by úplně jinak, to mi věřte. Janota musel respektovat to, jaká je situace ve společnosti, jaká je politická realita, aby vůbec jakýkoliv balíček prošel. Proto jsem se zmiňoval a říkal jsem, že měl být konstruován tak, aby byl v poměru 1:1. A já zdůrazňuji, já jsem o 50 mld. Kč i díky tomu, jak projednávala sněmovna balíček, zvýšil daně, ale o 64 mld. Kč jsem navrhoval snížení výdajů. Čili ne, že to je v nepoměru, ten poměr tady je, protože vy berete do hry jenom balíček. Ale já jsem už před balíčkem škrtl v rozpočtu 38 mld. Kč. Byl bych rád, abychom tohle jaksi vzali do hry.

Balíček asi proto, že já jsem odmítal postupovat salámovou metodou, to znamená, levice na mě tlačila, ať se projednávají zákony per partes, postupně, to znamená ten zákon výdajový, ten zákon výdajový, a potom, že se budou projednávat i příjmové zákony. Výsledek byl takový, že patrně by levice hlasovala pro zvýšení

daní, pravice toliko pro zvyšování výdajů, a já bych neměl schváleno vůbec nic. Proto byl kladen důraz na to, aby balíček byl prostě vcelku, a proto moje neústupnost k tomu, jak jsem to předložil.

A že došlo k dohodám ve sněmovně, která podle mého názoru balíček udělala právě z poměru příjmy a výdaje horší, to už není až tak moje vina, to je výsledek hlasování, protože ve sněmovně se příjmy snížily díky druhému pásmu o 700 mil. Kč, ale výdaje o 8 mld. Kč. Čili ve sněmovně došlo ke zhoršení relace patrně za účelem, aby vůbec balíček prošel. Čili v tomto pohledu jsem realista a беру situaci, jak nastala.

Co se týče daně z nemovitosti. Dotazy tady měl konkrétně pan senátor Horník. Ano, my jsme zvýšili sazbu dvojnásobek proto, že značná část starostů s námi korespondovala, komunikovala s tím, že oni ty koeficienty uplatňovat nebudou, protože oni se stanou předmětem kritiky v místních municipalitách a oni nebudou zvoleni. Takové dopisy jsme dostávali, mohu vám tyto dopisy klidně ukázat, a není jich málo.

A tudíž jsme zvolili tuhle variantu. Ta nepomůže rozpočtu, ta řeší bilanci obcí, a nebude jednoduchá, tam vypadne 20 miliard příjmů v municipalitách. Každý nemá 500 milionů, kolik to říkal pan Kubera, jeden roční rozpočet, čili možná 30 milionů nebo kolik milionů mají, já nevím, ale je to prostě problém.

Co se týče koeficientů. Vyhláškou do konce listopadu může každá obec koeficienty zrušit, pakliže bude považovat za to, že dvojnásobek je dostačující, že nechce další navyšování, může je zrušit. Koeficienty jsou v číslech dva, tři, čtyř, pětinásobek, nikoliv 1,3, 1,5, to zákon neumožňuje.

Nicméně co umožňuje zákon, je, že existují určité koeficienty, které jsou vázány na počet obyvatelstva v obci, na obytné domy a stavební pozemky, to znamená na chaty, garáže, podnikatelské objekty. Čili tam obec ve vyhlášce může využít tyto koeficienty a tyto koeficienty mohou být v této oblasti od navýšení plus jeden až do minus tři, čili mohou zvýšit koeficienty o jednonásobek nebo snížit o trojnásobek.

Co se týče úprav paušálů. Je to určitá chyba, která se stala při hektickém projednávání v PS. Tato chyba nebyla ze strany ministerstva financí, stala se poslaneckým návrhem, který vlastně měl negovat nebo omezovat – konec konců vyplynulo to i z politických diskusí na tripartitě – u jedné skupiny podnikatelů paušál z 60 % na 40 %. Že se to neudělalo důsledně, je chyba, a jsem rád, že je zde připravena v rámci Senátu novela, která toto napraví.

Pan senátor Vícha – doprovodná usnesení doporučující. Ano, ve vládě o tom byla diskuse. Já sám jsem to v PS odmítl, protože kdybych tato doporučení akceptoval, tak rozpočet je opět o 20 mld. Kč vyšší – platy 7 mld. Kč, důchody 10 mld. Kč a příspěvky na péči zhruba 4 mld. Kč. Čili z tohoto logického důvodu toto bylo odmítnuto. Nicméně debata patrně bude ještě součástí debaty o státním rozpočtu v rámci druhého čtení, a nevylučuji, že s některými přesuny, ale to budou přesuny, které budou znamenat, že se bude brát, pokud to bude z nějakých zákonných dávek tam, kde jsou tyto výdaje na hranu, to znamená, pokud se sebere z důchodů, z nemocenských dávek a z jiných zákonných položek, tak budou chybět prostředky tam, protože žádné jiné volné zdroje nejsou, stejně jako nejsou žádné volné zdroje na tzv. medvěda, na porcování medvěda, tam není ani koruna v rozpočtu na příští rok, protože já jsem žádný prostor záměrně nevytvořil, ani jsem ho neměl. Čili budou-li tyto položky vytvořeny, tak budou na vrub těch, které něco zkrátí.

Co se týče nového rozpočtového určení daní, resp. těch jednání, která probíhala, tak my jsme dodrželi to, že jsme o 2 mld. Kč posílili prostředky na přenesenou působnost, kterou vlastně vykonávají obce pro stát. V tomto smyslu se nic nemění, nic se škrtat nebude.

A debata ohledně rozpočtového určení daní pochopitelně bude dál pokračovat.

Je logické a jasné, že v situaci, která je dneska abnormální z pohledu příjmů, že jakýkoli zásah v této chvíli do systému je velmi riskantní, protože propočty, které budou vycházet z dnešních čísel, budou prostě velmi zkreslené a mnohdy nepřesné.

Co se týče zdanění hazardu – zdanění hazardu je problém, který napříč Poslaneckou sněmovnou, možná i tady, který je cítit a dneska v podstatě, jak tady bylo správně řečeno, existují už možná tři předlohy. Jedna předloha, kterou předkládal pan ministr Kalousek a která skončila tím, že nebyla projednána a schválena bývalou vládou, druhá předloha senátní, o které jste mluvili, že se vám nepodařilo od začátku roku ji prosadit na jednání v Poslanecké sněmovně. A třetí je věcný návrh, který bych chtěl předložit já koncem měsíce do připomínkového řízení. Tento návrh by měl řešit tři věci: v podstatě by tam měl být obsažen, řekl bych, v jakési preambuli určitý etický kodex, který je dohodnut s provozovateli těchto hazardních her a nástupci měst a obcí, to znamená, kde je vůbec vhodné a kde je naprosto nevhodné umisťovat tyto provozovny. Je to prostě opravdu řekněme etický kodex. Není to nic, co by ze zákona mohlo přikazovat. Chci změnit dvě věci – rozhodování obcí na povolování těchto hracích automatů se musí zvýšit, jejich inkaso příjmů taktéž. To jsou dvě základní věci, které by měly být tímto formulovány, poněvadž situace je diametrálně odlišná u výherních hracích přístrojů a diametrálně je odlišná u videoterminálů, kde zisky vlastně inkasuje pouze stát. Nemyslím si, že to je správné, protože celá řada obcí na to poukazuje.

Pochopitelně další aspekty, které zabrání jaksi mravní zkaženosti a vzniku větších kriminálních skutků nebo trestných činů, musí být také pochyceny poměrně pregnantněji než dosud. Takže zatím k tomu tolik.

Paní senátorka Müllerová popsala situaci u mateřských dávek. Je otázkou, jestli dávky v mateřství nebo rodičovský příspěvek, ale bylo to rozhodnutí Sněmovny. Bylo to rozhodnutí dvou nejsilnějších politických stran, které preferovaly tyto typy, které byly zařazeny.

Daňové slevy na dítě 1,4 – ty tam zůstaly, zůstaly tam spíš omylem než tím, protože jednání bylo velmi složité, prolula se tam celá řada zákonů a změn v zákonech, zákonech, které spolu souvisí, takže možná dílem úmyslně – to bych také nevyloučil, dílem tím, že předkladatel ani nebyl ochoten ministerstvo informovat a následovalo hlasování, tak se to tam dostalo. To říkám naprosto otevřeně, jak k tomu došlo.

Co se týče příspěvku na péči – první skupina, druhá skupina. Ano, bylo 50 procent v první skupině, 20 procent ... Plně souhlasím s paní senátkou Filipiovou, která to popisuje jako určitou nadstandardní dávku, kterou si pro tento typ postižených, pro tento typ seniorů, tato ekonomika nemůže dovolit, protože na to nemá. Prostě nemáme efektivnost tvorby zdrojů, aby veškeré druhy, byť bohužel, byť určitě příjemné – a platí i to druhé, že jakkoliv se dávka jednou zavede, tak se velmi těžko škrtá. Konec konců jednání ve sněmovně toho bylo i důkazem.

Co se týče pana senátora Šnebergera, já jsem se už vyjadřoval k té věci. Jestliže chování vůči státu je nečestné a nesportovní, jaksi – možná ano – ale znovu říkám, část municipalit byla pro zvýšení, část nikoliv. V žádném případě tím nechceme řešit jakékoliv ingerence, které vyplývají ze vztahu k obcím z pohledu

státu, z pohledu přenesené působnosti. Tam závazky stát plní. Že jim bude chybět v souhrnu 20 miliard, to je nabíledni a je to jasné.

Spotřební daň tabáku atd., já jsem si tady udělal poznámku pašování, nákup zvenčí. Ano. Je to vždycky tak, prostě my jsme zatím ještě pod limitní hranicí, která platí v EU a toto riziko tam určitě hrozí, stejně jako hrozí riziko nižšího nákupu benzínu v příhraničí z titulu zahraničních přepravců, ale my jsme příjmovou stránku rozpočtu nějakým způsobem museli bilancovat.

Co se týče vyšších příjmů, ano, z definice zákona platí, že vyšší příjmy mají být použity na snížení deficitu. Jestli to nebude v pravomoci ministerstva financí – ta poznámka byla čistě hypotetická včera z mé strany, já se k ní hlásím, když jsem reagoval na to, že se vláda zabývala těmi třemi doporučeními, usneseními, která byla schválena ve Sněmovně, ale v dané chvíli změny do rozpočtu logicky zapracovat nemohla. Takže toto je případně na politické diskuse.

Co se týče pana senátora Drymla – u těch, které jsem přeskočil, tak předpokládám, že už jsem se k některým věcem vyjadřoval, takže to nechci opakovat.

Pan senátor Slavotínek tady měl věci, které se týkají videoterminálů apod. Jednorázové zvýšení příjmů v letošním roce prostě nebylo schváleno. Tam je ještě vazba, a to je další věc, kterou bych chtěl řešit – kdo bude rozhodovat o použití prostředků, které vzniknou a které budou rozdělovány jako část výtěžků na sport nebo jiné aktivity. To je možná věc, která se v zákoně rovněž může změnit.

Co říkal pan senátor Dryml o odhadech ekonomiky. Já bych ho chtěl ujistit, že mám před sebou tabulku, která říká, že ještě loni na podzim celá řada institucí jako Světová banka, Měnový fond, Evropská komise a další odhadovaly ekonomický růst kolem tří procent. Čili, ano, my jsme věděli, že nebude 4,8, ale my jsme také věděli, že v rezervních fondech vezmeme kapitolám asi 37 miliard. Kdyby tento ekonomický růst byl kolem tří procent, tak my jsme neměli ty problémy, které máme. Ale my je máme proto, že růst není ani tři procenta, ani nula, ani mínus 1 a je mínus 4,8 odhadováno na letošní rok. Takže tolik k tomu.

Co se týče dalších věcí ohledně pana senátora Drymla – ta čísla, která zmiňoval – 200 miliard – to je deficit v pojetí systému národních účtů, to je ten, který se kalkuluje do propočtu ukazatele veřejných rozpočtů v HDP, protože ten skutečný deficit bude de facto o těch 37 miliard, které jsme zapojili z rezervních fondů, nižší. Kdybychom tyto fondy nezapojili, tak deficit byl 200 miliard. Čili, a propos, to, co ten loňský deficit, to znamená deficit vlády nebo ministra financí Kalouska snížil, to znamená 19 plus 37, tak o to je výsledek ovlivněn ve stejné výši letos. Čili tam nikde nic nezmizelo, jen se prostředky účtovaly ve dvou letech.

Co se týče – nechci zmiňovat, kdo za co může, to mi nepřísluší. Chci jenom komentovat opět to, že rozpočet na příští rok je v poměru zhruba jedna ku jedné z pohledu dopadů na příjmovou a výdajovou stranu.

Další balíčky – já jsem vůbec nechtěl tady strašit, plašit, jenom říkám, že jestli chceme snížit v roce 2011 deficit z 5,6, jestliže víme, že budeme valorizovat důchody, jestliže víme, že budeme valorizovat platy, jestliže víme, že přibudou možná některá další výdajová opatření, tak budeme muset hledat cesty, jak deficity srazit, jinak se budeme pohybovat kolem 5 až 5,5 procent. Nic víc, nic míň, pochopitelně bych velmi rád, kdyby už to bylo výsledkem vlády, nebo bych radši, kdyby to bylo výsledkem vlády, která měla vzniknout teď ve volbách začátkem října, ale bohužel realita bude asi taková, že tato vláda, pokud bude fungovat, tak bude muset připravit podklady pro rozpočet. Protože, kde je dáno, kde je psáno, kdy

vznikne nová vláda, kdy začne fungovat, a termíny pro předložení rozpočtu budou platit.

Vláda musí jednat o makroekonomických otázkách někdy už v dubnu. V červnu jsou první závazné limity pro kapitoly, takže rozpočtový proces, i když budou volby nebo nebudou volby v květnu nebo červnu, tak bude muset běžet. A myslím si, že by nebylo fér na ministerstvu financí předstírat nezájem o práci a tvářit se, že už se mi to nebude týkat, protože už tam bude nějaký jiný ministr financí, který bude muset do konce září přijít s něčím do sněmovny. Tyto úvahy budou ale, věřím, že k tomu proběhnou včas a velmi podrobné politické diskuse, které dají této vládě rámec, protože na jedné straně vláda je jaksi tlačena do určitých operací, které má provádět, na druhé straně nikoliv – ale k ekologickým škodám se ještě dostanu, to podotýkám.

Co se týče poznámek pana senátora Drymly – škrtnat tam, kde to lze dovolit. V zásadě máte pravdu, protože mantinely stanoví politici, nikoli úředníci. A jestli prostě některá oblast výdajů je tabu, jestli některá oblast výdajů je limitována legislativou, a jestli není vůle tuto legislativu změnit, tak v tomto smyslu s vámi souhlasím.

Co se týče dopadů balíčku – my jsme řešili problém, zda deficit a nebo zda nebo více podpořit ekonomický růst. My jsme uznali, že problém deficitu ve výši 7,4 je daleko větší problém pro rating země, to riziko země, pro financování dluhu, a proto jsme přijali balíček, který brzdí ekonomický růst v řádu 0,7 – 0,8 procenta HDP. Ano, my jsme vědomě omezili ekonomický růst, my jsme si vědomě možná zvýšili nezaměstnanost, protože naší prioritou byl deficit rozpočtu. A my jsme se tím netajili, a ten vliv, jak říkám, naše odhady byly plus 0,3 pro příští rok, ale včetně balíčku je to 0,5.

V posledních dnech vyšla celá řada odhadů Evropské komise Měnového fondu – jejich odhady jsou někde na úrovni plus 1,3, čili vytvoří-li se prostor pro vyšší příjmy, bude to jedinečně dobře a jaksi veřejné rozpočty by se neměly dostat do situace, do které se dostaly.

Proč se nezvýšila daň za hazard, to jsem se zmínil, to prostě bez legislativy nejde a návrh, aby se jednorázově zvýšily příjmy v roce 2010 oproti odvodům za rok 2008, prostě návrh tam byl, ale neprošel. Takže těžko o tom diskutovat. Má vazbu i na financování sportu, speciálně v případě haly Sazka aréna, kde nejsou splaceny jistiny zdaleka vůbec. Zatím se platí pouze úroky, čili vyšší platby před námi ještě stojí. A splatnost tam je někdy ještě za minimálně myslím sedm nebo devět let – nechci spekulovat.

Státní dluh. Pane senátore, 1,2 biliony korun bude státní dluh na konci roku. My budeme platit z rozpočtu na příští rok 67 miliard úroků plus splátky Evropské investiční bance, to znamená, 80 miliard budou naše náklady spojené s obsluhou dluhu, nikoliv ve splácení dluhu – myslím tím dluhy, které jsou emitovány ve formě dluhopisů. Tam jsme od roku 1995 nesplátili ani jednu korunu, ani jednu korunu jsme nesplátili, pouze na nové dluhy si půjčujeme nové peníze a takto rolujeme dluh. Takže při očekávání, že situace na dluhových trzích se zhorší – ona se zhorší proto, že celá řada zemí se díky krizi, díky tomu, že pumpovali prostředky na záchranu bankovního sektoru – myslím tím země jako Belgie, Německo, Anglie – se dostávají do deficitu a tyto země, které mají většinou tříáčkový rating, to znamená, jsou investory lépe hodnoceny, budou na těch trzích snáze získávat prostředky na financování dluhů než Česká republika, která má jednoáčkový rating. Čili problém s financováním dluhů tady je a my i proto mimo jiné jsme vzali jako větší riziko než ekonomický růst právě situaci z pohledu deficitu rozpočtu.

Co se týče celkového deficitu, tak na konci roku dosáhne 33 procent HDP, ale my jsme ještě před nedávnem měli 21 procent. My jsme ještě před nedávnem měli dluhovou službu 44 miliard a příští rok budeme mít 80. Čili to má vazbu. Je jednoduché vytvořit dluh, vytvořit deficit a deficit se pak promítne do dluhu a z toho to vyplývá.

Ekologická zakázka – já jsem nikdy nezakrýval to, že nejsem příznivcem této zakázky. Já jsem velmi rád, že dneska proběhla diskuse i na toto téma i na úrovni vlády a že to bude předmětem jednání pana premiéra s předsedy politických stran, jestli toto je či není v kompetenci této vlády. Víc k tomu říkat nebudu, protože bych předjímal věci, které budou předmětem politických jednání. Tolik jenom, aby tady nevznikl dojem, že na jedné straně chci jaksi škrtnat výdaje rozpočtu a na druhé straně chci riskovat. Já už osobně vůbec ne nějaké věci, které souvisejí s tímto programem.

Na druhé straně je to problém, který se bude muset řešit. Tento problém je tady letitý. V rozpočtu na poslední roky byla vždycky částka řádově sedm miliard na řešení určitých vytipovaných lokalit. Proč lokalita a) ano, proč lokalita z) nikoliv, protože nebyly peníze, to je druhá věc, která s tím souvisí. Ale zcela určitě k tomu bude muset být silný politický mandát, aby toto řešila takřkajíc úřednická vláda.

Snížení platů – asi povím jenom tolik, že varianty jsou možné tři – snížení tarifů, snížení složek nadtarifních typů odměn a nebo kombinace obou variant. K tomu proběhlo jednání pana ministra Šimerky, možná on se o tom zmíní sám, takže není to jistě příjemné opatření, asi bude vyvolávat velké pnutí v oblasti školství, ale i policie. Nicméně znovu říkám v souvislosti s tím, jak se vyvíjejí platy v privátní sféře a v souvislosti s tím, že jsme nevalorizovali důchody, si myslím, že to je adekvátní opatření pro veřejnou sféru.

Balíček – to média jaksi zdramatizovala, zviditelnila debatu, která včera byla, kdy jsem konstatoval, že bez dalších opatření v dalších letech prostě nemůžeme fungovat. Jestli to bude dělat tato vláda, jestli na to dostane mandát nebo nedostane mandát, to je jedna věc. Tady jsme u rozpočtu na rok 2011 a ten se tvoří, jak jsem naznačil minimálně od března, to znamená, věci budou muset být řešeny. O názoru na stejné hodnocení věci jako má paní senátorka Filipiová na sociální služby tady byla už řeč, to už jsem se zmínil.

Co se týče ekozakázky – pan senátor Čunek, myslím, že ta odpověď je z mé strany jasná. Čísla svádějí k určitým problémům. Sto patnáct miliard nejsou žádné škody, to je aritmetický součet garancí, které byly vydány předchozími vládami v souvislosti s privatizací a vznikem škod, které vznikly před privatizací na majetku, na pozemcích firem. To znamená, že o tom, jaký bude rozsah škod, o tom by měly rozhodnout ve spolupráci – ne ministerstvo financí, ale zejména Česká inspekce životního prostředí, která by měla po odborné stránce detailně předložit podklady jednotlivým lokalitám. Pokud se to neumí, tak potom obavu z toho, že by částka, která bude nahozena, jaksi mohla být problémem, částečně sdílím – na jedné straně. Na druhé straně termín, do kdy se tyto škody budou řešit, to je věc jiná, nicméně asi vytvoří čas pro nějaké definitivní řešení.

Co se týče ČEZu – v orgánech dozorčí rady, to je záležitost ministerstva financí. Já se tím budu zabírat. Jenže, pane senátore, to je spíš politická záležitost, než záležitost ministra financí. Já jsem ten poslední, co by ministr financí, který měl a mohl do zastoupení členů dozorčí rady ČEZ nebo některých jiných společností, kde má stát majoritu. Nicméně pro vaše uspokojení, pokusím se o to a budu vás informovat.

Co se týče ČEZu ještě a případných návrhů řešit problémy prostě z veřejných rozpočtů – zapojení prostředků dividend ČEZu. Tady sice to explicitně nepadlo, ale to je, dámy a pánové, pouze účetní trik. Účetní trik spočívá v tom, že se zapojí prostředky ČEZu a tyto prostředky ČEZu stejně nejsou uznatelné v propočtech metodiky národních účtů pro propočet deficitu rozpočtu, který potřebujeme pro Maastricht, který potřebujeme pro hodnocení pro konvergenční program a de facto mají jedinou výhodu, že tyto prostředky se projedí v rozpočtu a o tyto prostředky nemusíme emitovat a zvyšovat dluh. To je jediná výhoda, nicméně ptám se, z čeho budeme v budoucnu hradit ekologické škody, byť nebudou třeba v rozsahu 100 miliard, ale třeba v rozsahu polovičním, nebo nevím v jakém, když prostředky z dividend ČEZu takto utratíme. Respektive, když je utratíme na infrastrukturu investice, ať už železniční nebo v silniční dopravě, protože ty ekologické závazky trvají. Ty smlouvy nikdo nezměnil a já se obávám, že je nikdo nezmění a protistrana bude chtít do jisté míry plnění.

Pan senátor Pakosta, balíček, 5:2, nesouhlasím, to je prostě ten propočet, který vychází, jak jsem říkal, Kdyby to bylo tak, jak to předkládala vláda, tak to bylo do konce malinko ve prospěch výdajů.

Co se týče věcí, které tady byly z pohledu zdaňování náhrad. Já se přiznám, že jsem využil přestávky a konzultoval jsem věci se svými kolegy, kteří mne ujistili v tom, že v zákoně o platech se v podstatě náhrady, které jsou pod § 5, tak to jsou v podstatě částky jako výdaje na reprezentaci, výdaje na dopravu vlastním vozem atd. Ty body § 1 a, b, c, ty v podstatě budou podléhat zdanění, za prvé. Za druhé patrně i výdaje na odbornou literaturu. Kdežto ty ostatní body § 1 resp. § 2, tak ty budou v případě, že budou prokázány, tak budou osvobozeny od daně. Ty další paragrafy, naturální plnění, to neřešíme, to zůstává postaru.

Sporný je bod 3, kde vlastně je určitý nesoulad mezi tím, co je řečeno v zákoně o dani z příjmu a co je řečeno v tomto zákoně o platech, kde by ta věta, která říká, by musela z tohoto zákona vypadnout, aby bylo jednoznačně řečeno, že i tyto náhrady jsou předmětem zdaňování. Já tu větu teď nemohu najít, je to druhá věta v § 37, odst. 6. Čili toto je problém, který tady nastal a který možná souvisel s tím, že to projednávání balíčku bylo hektické. Jinak tento návrh ani není návrh Ministerstva financí, ale vlastně je to poslanecký návrh, protože původní návrh Ministerstva financí nebyl akceptován.

Takže dámy a pánové, tolik k tomu, co jsem já z vaší debaty vycítil, že bych měl vysvětlit. Věřím, že jsem odpověděl na všechny otázky, které tady byly. Některé se opakovaly, tak jsem je neopakoval ani já. Takže jestli dovolí pan předsedající, že by dal slovo mým kolegům, aby upřesnili některé věci, které se týkají sociální oblasti a zdravotnictví. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane ministře, a prosím o vystoupení pana ministra Šimerku.

Ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka: Děkuji, pane místopředsedo. Dámy a pánové, já jsem si dovolil rozdělit vystoupení, která tu zazněla, na takové tři kategorie. Za prvé názory, za druhé dotazy, za třetí náměty. Snad mi to prominete, že jsem si to dovolil takto diferencovat.

Pokud jde o ty názory, zejména pokud tady zazněly a měly charakter, řekl bych politickoekonomický, tak já si nedovolím je teď tady komentovat a myslím si, že ani pro projednávání konkrétních věcí týkajících se toho balíčku, to v tuto chvíli, v tuto

minutu nemá ani podstatný význam. Nicméně zaznamenány byly a nepochybně budou zohledněny při další činnosti vlády.

Za druhé, pokud se jedná o dotazy. Dotazy, které směřovaly k sociálním dávkám, k peněžité pomoci v mateřství, rodičovskému příspěvku. Mám tím teď na mysli, co tady zaznělo z úst paní senátorky Müllerové a paní senátorky Palečkové, pana senátora Julínka a pana senátora Drymla, možná ještě některých dalších. Vy jste si možná všimli toho, že z dílny vlády v rámci toho prvotního návrhu balíčku byla restriktivní opatření nějak koncipována, nějak postavena. Následně proběhla celá řada jednání politického či nepolitického charakteru a došlo k určitým změnám. A následně probíhalo jednání ještě na půdě PS a byla podána celá řada pozměňovacích návrhů, tady už to bylo konstatováno. A výsledkem je to, co PS schválila. Je to poněkud odlišné než to, co doručila vláda do Poslanecké sněmovny.

Pokud jde o otázky, proč rodičovský příspěvek se poskytuje tak dlouho. Prostě je to tak nastaveno dříve přijatými zákony a balíček si nečinil ambici, aby upravil nastavené parametry nebo kolejnice, co je výš, co je níž. Protože na to ani nebyl čas a protože to chceme udělat a udělat se to bude muset v rámci systémových koncepčních změn, které nepochybně budou následovat.

Pokud jde o to, proč se krátila peněžité pomoci v mateřství o tolik a ne o tolik méně a něco jiného se nekrátilo třeba vůbec – když se podíváte do původního návrhu vlády, tak tam proporce byly jiné, následně z toho některá krácení úplně zmizela, čímž vyniká potom to krácení u toho, co tam zůstalo. Čili je to prostě tak, jak to je, je to ve velké rychlosti připraveno. Navíc to bylo výrazně změněno v průběhu několika dalších dnů, poté, co to vláda odevzdala do PS. A já vím pouze jediné, že je potřeba, a my už jsme na tom pracovat, resp. už se na tom pracuje, provést inventuru všech dávek, zejména celého systému sociálních dávek včetně podpor v nezaměstnanosti a z toho pravděpodobně vznikne určitý konzistentní návrh, který byl měl spatřit světlo světa nejpozději v prvním pololetí příštího roku, pokud se nám to podaří. A tam potom se zamyslíme nad tím, co tady bylo řečeno, a proto děkuji za ty náměty, co by se mělo krátit více, co méně. Možná, která dávka by třeba úplně mohla zmizet. Prostě je potřeba to podrobit inventuře.

Pokud jde o dotaz pana senátora Čáslavy, jak je to s poukázkami. Ty poukázky, víte, že to také mělo určitý vývoj. Ty nezmizely ze zákona, to je pravda, posunula se účinnost o jeden rok na 1. ledna 2011 a došlo k tomu z prostého důvodu, že nedošlo, a není ani prostor, v návrhu státního rozpočtu k potřebnému navýšení finančních prostředků ve formě příspěvku na výkon státní správy obcím s rozšířenou působností v řádu asi 200 a více miliónů korun, které by kompenzovaly značně zvýšený rozsah činnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.

Myslím, že stát nemůže něco chtít bez peněz, to je věc, která tu zazněla mnohokrát, naposledy myslím asi před dvěma hodinami. Pokud jde o náměty, já tady nebudu opakovat to, co říkal pan kolega Janota, nicméně věcně spadá do mé působnosti námět, který tu zazněla z úst paní senátorky Filipiové, my jsme se o tom opakovaně bavili na půdě širšího určitého grémia pracovní skupiny na půdě MPSV. Mám teď na mysli příspěvek na péči kategorie I, II. Ten návrh také vláda předložila v určité podobě a změnilo se to v PS. Je to jedna z věcí, která nepochybně bude ležet na stole při inventuře, o které jsem se zmiňoval.

Já bych ale, dámy a pánové, chtěl ještě říci jednu podstatnou věc, která tady ještě nezazněla. Slyšeli jsme tady na adresu mandatorních výdajů mnoho nepěkného. Že zatěžují státní rozpočet a že je potřeba je výrazně seškrtnat. Já jsem to tady samozřejmě řekl a opakuji to znova, že je potřeba provést inventuru a že je potřeba daleko efektivněji nastavit systém tak, aby – a myslím, že to uspoří peníze,

abychom nezatěžovali státní rozpočet více než je únosné. Na druhou stranu ale prosím, aby bylo vnímáno i to, že v posledních dvou letech došlo díky změně v právních předpisech, díky návrhům mého předchůdce pana ministra Nečase a bývalé Topolánkovy vlády k takovým úpravám, že došlo už k restriktivním opatřením, pokud jde o mandatorní výdaje v sociální oblasti. A výsledek je takový, že v posledních třech letech, resp. rok 10, 9 a 8, kdy tyto tři roky dochází k úspoře zhruba 95 miliard korun. Nebýt těch restriktivních opatření, která byla přijata před dvěma, třemi lety, tak propad a nároky byly ještě daleko větší. Čili chci říci, že my jsme už teď škrtili možná méně, než si kdokoli představoval, ale škrtili jsme už seškrtané. A jenom díky škrťům, které provedla minulá vláda, pro příští rok se uspoří v sociální oblasti 33 miliard korun. Čili ono to možná vypadá trošičku příliš skromně, že škrťáme málo, ale škrťáme už teď v tom balíčku již seškrtané. To bych rád, kdyby tady zaznělo.

Samozřejmě, jakékoli škrty jsou velmi nepopulární a zaznělo tady už několikrát, že přiznané se velice obtížně odnímá. A samozřejmě to každého, koho se tom týká, bolí. Najít konsensus je velmi obtížné, a dosáhnout takových škrťů, aby to bylo přijatelné pro všechny, je téměř vyloučeno. To, co vláda předložila, považovala za možný kompromis, maximum možného. A výsledek jednání, který byl minulý pátek, je takový, který máte na stole. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane ministře a prosím o slovo paní ministryni Danu Juráskovou.

Ministryně zdravotnictví Dana Jurásková: Děkuji, pane předsedající, za slovo. Vážené dámy, vážení pánové, já budu reagovat na poznámky a připomínky, tak jak jsem je zaregistrovala. Většinu z nich měl pan senátor Dryml. Začnu od konce.

Co se krize týče, tak já jsem nikdy neříkala, že balíček, který doplnilo ministerstvo zdravotnictví, je zásadním protikrizovým opatřením tohoto resortu. Tím byl návrh novely zákona 48 o Všeobecném zdravotním pojištění, kterým jsme se pokoušely, já i moje předchůdkyně, prosadit už v únoru tohoto roku. Bohužel jsme nebyly vyslyšeny. To, co se tady objevuje v tuto chvíli v balíčku, je jakési torzo. Nicméně, já to torzo budu hájit z toho důvodu, že jsem přesvědčena, že i pokud všeobecné zdravotní pojištění hospodaření s více než 220 miliardami korun, tak i 4,5 miliardy korun jsou významný objem finančních prostředků, o který si nemůžeme dovolit přijít. Je totiž jasné, že příští rok dojde jistě k poklesu výběru zdravotního pojištění. Makroekonomické konsekvence jsou úplně jasné. Predikce zdravotních pojišťoven se pohybují kolem 15 miliard korun a já říkám, že to je optimistický odhad. Tudíž velmi špatnou zprávou je, že i pokud zachováme úhrady za zdravotní péči v nulovém navýšení, tzn. na úrovni roku 2009, bude se deficit zdravotního pojištění příští rok už jenom prohlubovat a to i při tom, kdy dostaneme 4,5 miliardami ze státního rozpočtu, 4,5 miliardy uspoříme, tak to stejně nebude stačit.

Já v tuto chvíli na ministerstvu zdravotnictví připravuji úhradovou vyhlášku. Ta zřejmě nic jiného nepopíše než to, že žádný nárůst není možný. A teď v tuto chvíli bych považovala za velmi neodpovědné směřem k naší populaci říci, ve kterých oblastech budeme škrtat. To je věc, kterou budu muset projednat s odbornými společnostmi i se zdravotními pojišťovnami. A ve chvíli, kdy si budu jistá, že to žádným jiným způsobem nepůjde, tak teprve tyto informace sdělím. A co se týče plošného snížení sedmiprocentního cen za léčiva – já tomu rozumím, že se to farmaceutickým firmám nelíbí, to je pochopitelné. Mají na to právo. Ale já mám

stanovisko od svých legislativců, kteří říkají, že mimořádná opatření, která jsou odůvodněná nutností zachovat finanční stabilitu systému veřejného zdravotního pojištění, která sice přináší ex lege zásah do cenotvorby a struktury úhrady léčivých přípravků a potravin pro zvláštní lékařské účely, ale nejde o opatření v evropských zemích neobvyklé.

Návrh současně odráží ustanovení směrnice 89/105 EHS, které tady bylo citováno, ze dne 21. prosince 1988 o průhlednosti opatření upravujících tvorbu cen u humánních léčivých přípravků a jejich začlenění do oblasti působnosti vnitrostátních systémů zdravotního pojištění, podle které je ustanovení cenového moratoria na limitovanou dobu možné. K odstranění případné tvrdosti takového cenového moratoria pak směrnice připouští možnost podat žádost o výjimku ze zmrazení cen. Návrh zákona v souladu s citovanou směrnicí obsahuje jak dobu, po kterou lze ceny zmrazit, tak i ustanovení o možnosti podat žádost o udělení výjimky. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní ministryně a teď se ptám zpravodaje výboru pro zdravotnictví a sociální politiku, paní kolegyně Palečkové, zda si přeje vystoupit, pan kolega Čáslava, také ne, takže prosím pana garančního zpravodaje. Také nechce vystoupit. Ano, pane ministře, máte slovo.

Ministr financí Eduard Janota: Pane předsedající, dámy a pánové, já bych se tady ještě vyjádřil k problematice, která se týká paušálů, a načel bych tady určitý text, který je podmínkou toho, aby bylo jasné i v této oblasti.

Podle přechodného ustanovení vládního návrhu novely zákona o dani z příjmu se měla navrhovaná výše paušálních výdajů použít již od zdaňovacího období 2009 s tím, že se současně navrhovalo zrušit výše uvedenou část druhou zákona č. 289/2009 Sb. Vzhledem ke skutečnosti, že na základě schváleného pozměňovacího návrhu pana poslance Petra Nečase bylo z vládního návrhu novely zákona o dani z příjmu vypuštěno toto přechodné ustanovení a návrh na zrušení části druhé zákona č. 289/2009 Sb., nabude účinnosti až 1. lednem 2010, bude pro zdaňovací období 2009 výše paušálních výdajů vycházet z části druhé zákona č. 289/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů.

To bylo na vysvětlenou, kdyby toto tady nebylo načteno, tak OSVČ by za rok 2009 nemohly tvořit žádné paušály, které by byly daňově uznatelné. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane ministře, za doplnění. A my budeme teď hlasovat o návrhu schválit tento návrh zákona. Takže vážené kolegyně a kolegové, zahajují **hlasování o tom, zda souhlasíme s návrhem zákona**, který jsme teď projednali.

Zahajují hlasování. Kdo je pro? Kdo je proti návrhu?

Hlasování pořadové číslo 5, registrováno 68, pro 61. **Návrh byl schválen.**

A teď ještě přistoupíme k doprovodnému usnesení, které nám předložil pan kolega Julínek. Jsou nějaké návrhy, abychom hlasovali po jednotlivých odstavcích, nebo můžeme hlasovat o návrhu jako o celku, tak jak ho navrhuji? Takže o celku, nevidím žádné výhrady.

Zahajují **hlasování o doprovodném usnesení k návrhu zákona.**

Kdo souhlasí s tímto doprovodným usnesením? Kdo je proti tomuto usnesení? Hlasování číslo 6, registrováno 68, pro 49. **Návrh byl schválen.**

Schválili jsme návrh zákona i doprovodné usnesení. Hlásí se kolega Kubera s technickou poznámkou.

Senátor Jaroslav Kubera: Pane předsedající, prosím vážený Senát o přestávku pro jednání ÚPV k tisku, který bude následovat. My jsme ráno přerušili, budeme nám to trvat řádově 30 minut. Máme to připraveno. Takže za 30 minut jsme schopni...

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Dobře, takže přerušuji jednání do 17.40. Děkuji panu ministrovi Janotovi, děkuji paní ministryni Juráskové, za půl hodiny budeme, kolegyně a kolegové, pokračovat.

(Jednání přerušeno v 17.10 hodin.)

(Jednání opět zahájeno v 17.42 hodin.)

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Doba na přestávku už uplynula, je 17.42, měli jsme začít v 17.40. Takže dalším bodem je

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů

Tento návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 173**. Návrh uvede ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka. Prosím, aby nám řekl úvodní seznámení s návrhem zákona.

Ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka: Děkuji. Pane místopředsedo, dámy a pánové, já budu velmi stručný, protože tento zákon tady už byl dneska odpoledne několikrát diskutován. To, co je navrhováno, je poměrně jednoduchá úprava a je už všeobecně známá.

Chtěl bych říct, že v souvislosti s přípravou návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na příští rok seznala vláda, že je potřeba na přechodnou dobu zastavit negativní tendenci neúměrného zadlužování státu. Z toho důvodu se navrhla celá řada změn zákonů v rámci toho balíčku, který tady byl projednáván. Tyto změny byly podrobně diskutovány.

Navrhovaná úsporná opatření ve své podstatě zasahují do mnoha oblastí lidského života a mají se významným způsobem dotknout širokého okruhu osob. V souladu s tím byl zpracován samostatný návrh zákona, který pro rok 2010 navrhuje snížit platy představitelům státní moci, soudcům, poslancům Evropského parlamentu a státním zástupcům o 4 %. V podstatě je to zásah do dvou zákonů. Jednak do zákona č. 236/1995 Sb. a zákona č. 201/1997 Sb. a zákona č. 143/1992 Sb. ve vazbě na plat a odměnu za pracovní pohotovost.

Je to zákon, který – pokud by byl schválen – tak se dotkne 4800 představitelů státní moci, soudců a státních zástupců. Realizací by došlo k celkové úspoře výdajů státního rozpočtu v roce příštím ve výši asi 126 – 127 mil. Kč.

Vzhledem k tomu, že v PS byly vznášeny různé dotazy, které směřovaly ke dvěma otázkám, proč zrovna o 4 %, a ne o 3 nebo o 10; kromě toho tam padaly různé jiné pozměňovací návrhy – tak bych chtěl říct, že 4 % volila vláda proto, že právě o 4 % se předpokládá snížení platových prostředků pro rozpočtovou sféru na příští rok. Vláda považovala za logické a vhodné, aby snížení procentuální bylo stejné pro všechny, u kterých jsou platy financovány ze státního rozpočtu. To za prvé.

Za druhé. Ta 4 % se vládě zdála přiměřená z hlediska průchodnosti tohoto zákona a z hlediska další nenapadnutelnosti v rámci soudního přezkumu.

Vzhledem ke zkušenostem z obdobných řešení, která byla v minulosti známá a z postoje soudů k této problematice, zejména ve vztahu k soudcům, tak pokud vláda měla skutečný reálný zájem o to, aby se návrh schválil a nebyl následně zpochybněn, tak to byl jeden z důvodů, proč volila tuto výši snížení.

To je vše z mé strany, děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Já vám děkuji, pane ministře, za přednesenou zprávu. Senátní tisk projednal VHZD, který přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 173/2. Zpravodajem výboru je pan senátor Vítězslav Jonáš. Organizační výbor určil garančním výborem pro projednání tohoto návrhu zákona ÚPV, který přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisky č. 173/1 a 173/3. Zpravodajem výboru je pan senátor Jiří Žák, kterého poprosím o zpravodajskou zprávu. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Žák: Dobré odpoledne, pane předsedající, dobré odpoledne, pane ministře, kolegyně, kolegové. Máme před sebou senátní tisk č. 173. Jeho podstatu vysvětlil před chvílí pan ministr.

Jedná se o velmi jednoduchou změnu. V podstatě se skupině cca 4000 lidí snižuje plat o 4 %. Od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010.

ÚPV jako garanční projednával tento návrh zákona. Přijal k němu dvě usnesení.

První usnesení je z dnešního dopoledne, kdy přerušil jednání ÚPV. ÚPV skončil zhruba před 15 minutami jednání, takže ještě před sebou nemáte druhé usnesení na stole.

Při projednávání tohoto návrhu zákona jsme se vrátili zpátky k části tzv. „Janotova balíčku“, a to k zákonu o daních z příjmu. Konstatovali jsme, že tak jak byla udělaná konstrukce této změny v PS, že je zcela nepoužitelná a vytváří pouze chaos a situaci, kdy si nikdo nebude vědět rady s tím, co vlastně platí nebo neplatí. Návrh měl takové množství vad, že jsme přistoupili k pozměňovacímu návrhu, u kterého bych chtěl upozornit, že se v žádném případě nejedná o přílepek, i když se jedná o jiný zákon (je to zákon o daních z příjmu); nicméně velmi úzce souvisí s danou tematikou.

ÚPV po dlouhé debatě, po projednání s legislativou, s ministerstvem, v zastoupení ministra financí dospěl tedy k usnesení, které ještě pořád asi nemáte před sebou... Už máte. (**Místopředseda Senátu Jiří Šneberger:** Já už to usnesení mám, je to sice komické, ale mohu vám ho, pane zpravodaji, poskytnout. Prosím pěkně.)

Děkuji. Já tím, že jsem zde, tak se ke mně ještě nedostalo. Dovolím si vám tedy přečíst usnesení ÚPV z 21. schůze konané dne 5. října 2009 k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 236/1995 Sb. atd. (senátní tisk č. 173).

Po úvodním slově ing. arch. Robina Schinka, prvního náměstka ministra práce a sociálních věcí, který vystoupil jako zástupce navrhovatele, po zpravodajské zprávě senátora Jiřího Žáka a po rozpravě ÚPV:

1. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR projednávaný návrh zákona vrátit Poslanecké sněmovně, ve znění pozměňovacího návrhu, který je uvedený v příloze.
2. Určuje zpravodajem výboru pro jednání tohoto návrhu zákona na schůzi Senátu senátora Jiřího Žáka.
3. Pověřuje předsedu výboru, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu. Teď si dovolím přečíst vám pozměňovací návrh.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Pane kolego, možná bychom s tímto mohli počkat až do podrobné rozpravy. Ale můžete to samozřejmě učinit teď, ale budete to tak činit dvakrát. Takže vás chci ušetřit jednoho čtení návrhu.

Senátor Jiří Žák: V tom případě vám, pane předsedající, děkuji, a tím končím v tento okamžik.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Chci se zeptat pana senátora Jonáše, jestli chce vystoupit jako zpravodaj VHZD. Pan senátor Jonáš chce vystoupit, již se blíží k pulťíku. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Vítězslav Jonáš: Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové, protože jsem zpravodajem hospodářského výboru, tak je mou povinností seznámit vás s usnesením VHZD z 15. schůze ze dne 5. října 2009.

Po úvodním slově zástupce předkladatele, Mgr. Ivo Hartmana, vrchního ředitele úseku ekonomického a mezinárodních věcí ministerstva zdravotnictví, po zpravodajské zprávě senátora Vítězslava Jonáše, kterou přednesl senátor Jiří Stříteský a po rozpravě výbor:

1. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.
2. Určuje zpravodajem výboru mne.
3. Pověřuje předsedu výboru senátora Jana Hajdu předložit toto usnesení předsedovi Senátu.

Podstata zákona zde byla sdělena, takže jenom takto stroze vás seznamuji s výsledkem našeho hlasování ve výboru. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Ptám se, zda někdo navrhuje podle § 107 jednacího řádu, aby Senát vyjádřil vůli návrhem zákona se nezabývat. Nemám nikoho přihlášeného, nikdo se nehlásí. Otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se nám hlásí předseda ústavně-právního výboru pan senátor Jaroslav Kubera. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážený pane místopředsedo, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové, já jsem se první přihlásil proto, abych nám ušetřil čas, a zkusím vás stručně provést návrhem, který vypadá na první pohled složitě, ale na druhý pohled je velmi jednoduchý. Je však třeba říci několik obecných věcí.

Jistě si vzpomínáte, že po povodních byly po mém soudu zcela nesystémově a zbytečně zamrazeny platy soudců a ústavních činitelů, což řádově představuje za to období asi 15 až 20 %, takže my, aniž jsme tušili, že přijde finanční krize, jsme už

dopředu byli solidární a sami sobě jsme odhlasovali snížení, což je velmi neobvyklé. Teď nedávno proběhla na internetu anketa „Jak byste hlasovali o snížení svých platů o 20 %, kdybyste byli poslanci?“ Jak myslíte, že dopadla? 86 % řeklo, že by hlasovalo pro snížení o 20 %. Ovšem ne svých platů, ale platů poslanců. Kdyby se jich zeptali, jak byste hlasovali o svých platech s ohledem na krizi, hlasovali byste pro snížení o 20 %, tak by výsledek nepochybně byl jiný.

Takovéto otázky jsou zavádějící. Celá kauza kolem platů, kdy celková hodnota úspory činí 170 mil. Kč, což vypadá jakoby velká cifra, ale jenom na první pohled. Když si napíšete ta čísla na papír, tak najednou zjistíte, že je to číslo naprosto marginální, nezajímavé, nikomu nepomůže, ale mediálně je to samozřejmě velmi zajímavá hra. Není to hra jenom v Česku, ta hra probíhá všude, ve všech zemích, kde senáty jsou, je touha je zrušit, protože lidem připadají zbytečné. Teprve když ony senáty udělají něco, co lidé vnímají pozitivně, tak najednou si říkají, že by to bylo dobré.

My jsme tedy měli několik možností. Tak, jak to je teď, to zůstat nemůže, protože v podstatě bychom mohli být zlomyslní a nechat to tak. Ono by se nic nestalo, stejně by to nebylo zdaněné, protože to, co je nezdanitelné v našem zákoně o platech, nemůže být zdaněno zákonem o daních z příjmů, protože to nemůže být osvobozeno, když to nebylo zdaněno.

Čili ono by se nestalo nic, pouze by existovaly jako vždycky právní výklady o tom, jak to udělat, jak to neudělat, jak zdanit Pražský hrad, jak panu předsedovi Sobotkovi zdanit plat řidiče a podobné věci, protože některé ty náhrady jsou sloučené, takže to prakticky vůbec nejde.

Na tom je vidět, že smyslem cvičení vůbec nebylo něco uspořít, ale bylo jenom politické gesto, senátoři jsou o něco odváznější. Já když jsem viděl ty zkroucené obličejce poslanců, jak říkají novinářům, jak je to bezva, že by si to ještě o 30 % snížili, já jsem říkal, já navrhu v Senátu o 50 % si to snížíme, protože vím, že to neprojde, ale budu vypadat dobře.

Myslím si, že ti zákonodárci, kteří toto dělají, jsou si zřejmě vědomi, že si to nezaslouží, jinak by to neříkali, protože to říká jenom blázen, že si chce sám sobě snížit plat, to není normální.

Jiná věc je za prvé solidarita se společností, a ta je namístě, protože krize je skutečně vážná a je potřeba dát jakoby i morální příklad veřejnosti. To je naprosto v pořádku. V pořádku je i jednat o tom, jestli ty náhrady jsou dobře koncipované, špatně koncipované. A my jsme se teď na ústavně-právním výboru rozhodli, že začneme s předsedou PS panem Vlčkem pracovat na tom, aby to bylo nějak jinak, aby to bylo nějak průhledně a jednoduše

Ale není to vůbec jednoduché, a to zejména proto, že v zákoně jsou také soudci. My jsme jako původní variantu měli zrušit zmrazení, které je zcela nesmyslné, a potom ho snížit o velké procento relativně, abychom se vrátili na úroveň sníženou, ale ono to je problém, protože v tu chvíli bychom neskutečně poškodili soudce, neboť oni jinak mají koncipované náhrady a pro ně by snížení jiné než o 4 % bylo dramatické, oni by nepochybně podali stížnost k Ústavnímu soudu a stížnost by vyhráli.

Proto jsme zvolili variantu nesahat do toho, ponechat tam to nesmyslné zmrazení, aspoň na tuto dobu, a jít tou cestou, že budeme akceptovat čtyři procenta s tím, že náhrady budou také sníženy; ty, které se odvozují od platu, budou pochopitelně také sníženy.

Ale pomocí pozměňovacího návrhu opravíme balíček vlastně zvnějšku, protože jsme nechtěli do balíčku ze známých důvodů zasahovat, protože kdybychom

se pokoušeli to opravit v balíčku, tak si buďte jisti, že tady by balíček neprošel, prošel by s pozměňovacími návrhy, a možná, že by úplně kvůli této záležitosti padl.

Čili tolik jenom na vysvětlenou, abyste se nenechali zmást textem návrhu, který vypadá, protože ho vidíte také poprvé, také složitě, ale ve skutečnosti je velmi jednoduchý. Zůstává 96 %, tzn., snižují se čtyři procenta, a v balíčku se ruší, vrací se to do původního stavu s tím, že budeme dále pracovat na tom, jak to udělat, že někdo s tím spokojený nebude, určitě média zase budou psát něco v tom smyslu, že je to špatně a že to bylo naschvál. Já jsem je ujistil, že to naschvál nebylo, že poslanci nejsou tak chytří, aby takovou věc udělali schválně. Bylo to opravdu ve spěchu, podobně jako tam byly jiné chyby, které se udělaly ve spěchu, protože ono vždycky, když se příliš spěchá, tak se to nedá všechno postihnout.

Tolik jenom na vysvětlenou, co nás vedlo k předloženému pozměňovacímu návrhu. Já vás prosím o jeho podporu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji panu senátorovi Kuberovi a další přihlášenou je paní senátorka Jiřina Rippelová. Prosím, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Jiřina Rippelová: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, já jenom velice stručně za ústavně-právní výbor.

My při dnešním dopoledním projednávání, kde byli zástupci ministerstva financí, kteří se vyjadřovali k tomuto návrhu zákona, který k nám přišel z Poslanecké sněmovny, tak oni sami nás upozornili na to, že zákon, tak jak k nám doputoval, jde v praxi neaplikovatelný.

Já si jenom ještě dovolím ocitovat ze stanoviska naší legislativy, resp. ze třetího čtení v Poslanecké sněmovně, kde předsedající poté, co byl návrh zákona schválen, doslova řekl, a teď cituji:

Osvědčíme Senát Parlamentu České republiky jako komoru, která pravděpodobně ten souběh, resp. nesouběh dvou norem napraví.

Skutečně není možno danit něco, co je v druhém zákoně od daně osvobozeno.

Tento pozměňovací návrh toto dává do souladu s tím, co přišlo do Poslanecké sněmovny. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji paní senátorce Rippelové. Nikdo další se do rozpravy nehlásí, končím tedy obecnou rozpravu.

A dotáží se nejdříve pana ministra, jestli se chce vyjádřit k proběhlé rozpravě. Pane ministře, nemusíte, pokud nemáte co říci, za každou cenu se hovořit nemusí. Pan ministr se tedy vzdává závěrečného slova. Zeptám se garančního zpravodaje, jestli chce něco říci k proběhlé rozpravě. Také ne. Dámy a pánové, vzhledem k tomu, že výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu navrhuje schválit tento návrh zákona, budeme v tuto chvíli hlasovat o schválení. Přivolám znělkou nepřítomné senátorky a senátory do sálu. Kolegyně a kolegové, byl podán návrh schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou. V sále je aktuálně přítomno 62 senátorek a senátorů, kворum je tedy 32.

Dovolte mi, abych zahájil hlasování. Kdo je pro návrh, ať stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, ať stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Kolegyně a kolegové, konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 7 se z 64 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 33 pro vyslovilo 8, proti bylo 15.

Návrh nebyl přijat.

V tuto chvíli otevírám podrobnou rozpravu. Do podrobné rozpravy se hlásí pan kolega Žák, který se mi hlásí ručně a už i na monitoru. Prosím tedy pana kolegu Žáka o jeho diskusní příspěvek do podrobné rozpravy. Pane kolego, prosím.

Senátor Jiří Žák: Chtěl bych v tuto chvíli jenom říci, že máte všichni před sebou avizovaný pozměňovací návrh, že byl i okomentován panem předsedou ústavně-právního výboru a v tom okamžiku už je zbytečné, abych tento návrh četl. Nic dalšího nemám, děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji panu kolegovi Žákovi. Hlásí se někdo další do podrobné rozpravy? Není tomu tak.

Chci se ještě nejdříve zeptat, než ukončím podrobnou rozpravu, na stanovisko pana ministra Šimerky k tomuto pozměňovacímu návrhu.

Ministr práce a sociálních věcí Petr Šimerka: Já nemám námitek.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Pan ministr nemá námitek. Prosím o stanovisko pana kolegu Žáka.

Senátor Jiří Žák: Moje stanovisko je kladné.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Kolegyně a kolegové, budeme v tuto chvíli **hlasovat o pozměňovacím návrhu, který vám byl předložen jako příloha k tisku ústavně-právního výboru.** Nebudu už přivolávat nepřítomné, jelikož jsme hlasovali před chvílí.

Zahajuji hlasování o pozměňovacím návrhu. Kdo je pro tento návrh, ať stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, ať stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 8 se ze 65 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 33 pro vyslovilo 60, nikdo nebyl proti.

Návrh byl přijat.

Kolegyně kolegové, teď budeme **hlasovat o tom – vrátit návrh zákona s pozměňovacím návrhem Poslanecké sněmovně.**

Dovolu mi, abych zahájil hlasování. Kdo je pro návrh, ať stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, ať stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 9 se z 65 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 33 pro vyslovilo 65, nikdo nebyl proti.

Návrh byl přijat.

A nyní bychom ještě měli dát pověření, kdo bude zastupovat Senát při projednávání v Poslanecké sněmovně. Navrhuji samozřejmě pana senátora Jiřího Žáka a navrhuji, aby druhým byl pan senátor Vítězslav Jonáš. (Souhlasí.)

Zahajuji hlasování. Kdo je pro návrh pověření, ať stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, ať stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové číslo 10 se z 65 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 33 pro vyslovilo 64, nikdo nebyl proti.

Návrh byl přijat. Děkuji vám. Tímto jsme vyčerpali program dnešní schůze.

Další schůzí Senátu budeme pokračovat ve středu od 14.00 hodin.

(Jednání ukončeno v 18.08 hodin.)

Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
7. funkční období - 12. schůze
Vydává Kancelář Senátu, Odbor organizační
Valdštejnské nám. 4/17, 118 01, Praha 1

WWW.SENAT.CZ (DOKUMENTY A LEGISLATIVA) – TĚSNOPISECKÉ ZPRÁVY